

SPORTSKI SUSRETI ZAPOSLENIH - BUDVA 2026.

Sektor za upravljanje

Istorijski rekordi
u avgustu

str . 12

Sektor za mjerjenje

Gubici u septembru 6,82
odsto

str . 12

Dekarbonizacija energetskog sektora

Korak bliže "pametnoj"
mreži

str . 7

Bojan Nikitović predsjednik Odbora direktora, Vladimir Čađenović generalni direktor CEDIS-a

Na XXV redovnoj Skupštini DOO CEDIS Podgorica, koja je održana 08. avgusta, imenovani su novi članovi Odbora direktora Crnogorskog elektrodistributivnog sistema u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom CEDIS-a.

Novi saziv odbora direktora čine: **Vladimir Čađenović**, izvršni direktor, **Ilija Miljanić**, izvršni direktor, **Bojan Nikitović**,

izvršni direktor, **Čamil Kujević**, neizvršni direktor, **Vladan Radulović**, neizvršni direktor, **Dejan Keković**, neizvršni direktor i **Maja Đurišić**, neizvršna i nezavisna direktorica.

Na prvoj konstitutivnoj sjednici Odbora direktora CEDIS-a, koja je, takođe, održana 08. avgusta, za predsjednika tog tijela izabran je **Bojan Nikitović**, dosadašnji rukovodilac Operativne direkcije, a

za generalnog direktora imenovan je **Vladimir Čađenović**.

Bojan Nikitović je za rukovodioca Operativne direkcije imenovan 1. juna 2026. godine.

Vladimir Čađenović je prvi put imenovan za izvršnog direktora CEDIS-a, 12. aprila 2021. godine, dok je poziciju predsjednika Odbora direktora CEDIS-a obavljao od 29. marta 2024. godine.

Novi članovi Odbora direktora

Maja Đurišić je osnovne akademske studije završila na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na smjeru Međunarodna ekonomija.

Na istom fakultetu nastavila je akademsko usavršavanje i na smjeru Ekonomija i energetski menadžment završila i Master studije sa prosječnom ocjenom 9,6.

Na poziciji finansijske direktorke u međunarodnoj kompaniji AxGroup, sa sjedištem u Beogradu, bila je od 2014. do 2020. godine, a zatim prelazi u AD Poljoprivreda i šumarstvo u Beranama na poziciju izvršne direktorke tog društva.

Od 2022. do 2025. godine bila je sekretarka Sekretarijata za

privredu, razvoj i investicije u Opštini Berane, a zatim šef Kabineta predsjednika Opštine.

Tokom profesionalne karijere Maja je uspješno rukovodila

organizacionim jedinicama, koordinirala složene razvojne procese i učestvovala u kreiranju razvojnih politika, pružajući stručnu podršku izvršnom rukovodstvu u donošenju strateških odluka.

Posjeduje značajno iskustvo u saradnji sa državnim institucijama, međunarodnim finansijskim institucijama, ambasadama, donatorskim organizacijama i investitorima, kao i u koordinaciji projekata koji doprinose održivom ekonomskom razvoju i unapređenju institucionalnih kapaciteta.

Maja govori engleski, italijanski i španski jezik, posjeduje i osnovni nivo znanja iz francuskog jezika.

Dejan Keković je rođen 1972 godine u Podgorici. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Radni angažman započeo je 2006. godine u Kliničkom centru Crne Gore kao pripravnik, a od 2007. do 2009. godine bio je na funkciji izvršnog direktora MK BROKER DILER a.d. Podgorica. Dejan zatim prelazi u MONTAGENT DOO Podgorica, gdje je na poziciji pravnog savjetnika bio od jula do decembra 2009. godine, obavljajući pravne poslove iz oblasti osiguranja. U Wiener Stadtische životno osiguranje a.d. od novembra 2010. do februara 2012. godine bio je na poziciji direktora Pravne službe.

Među prvim je Javnim izvršiteljima u Crnoj Gori, od aprila 2014. do aprila 2018. godine imao je preko 25 hiljada predmeta.

Posle kraćih angažmana, od novembra 2019. do februara

2026. godine bio je na funkciji izvršnog direktora investicionog društva SASA Capital AD Podgorica.

U toku svog radnog angažovanja položio je državni ispit - Ministarstvo pravde, zatim je položio za Licencu za arbitra i miritelja u radnim sporovima - Ministarstvo pravde, kao i za Licencu stečajnog upravnika - Ministarstvo pravde od 2009 godine, gdje je imao više stotina završenih stečajnih postupaka.

Dejan je stekao i Licencu brokera - Komisija za tržište kapitala, kao i Licencu za zastupnika i posrednika u osiguranju - Agencija za nadzor osiguranja, položio je za Licencu Savjetnika za penzione fondove - Komosija za tržište kapitala, te za Licencu javnog izvršitelja - Ministarstvo pravde.

Dejan ima preko 20 godina iskustva u oblastima korporativnog prava, finansijskih tržišta, osiguranja i izvršnog postupka, stečajnog postupka itd.

Vodio je kompleksne pravne procese i stekao dragocjeno iskustvo u upravljanju timovima.

Dejan govori engleski i ruski jezik.

Slaven Miljanić rukovodilac Operativne direkcije

Slaven Miljanić je rođen 1978. godine u Supetru, Republika Hrvatska. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, odsjek Energetika, diplomirao je 2003. godine.

Radni angažman započeo je u IT kompaniji "MontexElektronika", nakon čega se 2004. godine zapošljava u EPCG – FC Distribucija, gdje najprije radi kao inženjer u Timu za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti i pristup mreži, a od 2016. godine kao šef Službe za AMM u Sektoru za mjerenje. Za Koordinatora u Sektoru za mjerenje imenovan je

2021. godine, a za Tehničkog rukovodioca u istoimenom sektoru avgusta 2026. godine.

Na poziciji rukovodioca Operativne direkcije nalazi se od 01. septembra ove godine. Tokom dosadašnjeg angažovanja bio je član više timova za implementaciju različitih projekata u cilju unapređenja sistema mjerenja i pripreme dijela distributivne mreže u cilju implementacije naprednih sistema mjerenja i upravljanja.

Slaven govori engleski, a služi se italijanskim jezikom.

Oženjen je i otac dvoje djece.

Đorđije Ostojić rukovodilac Sektora za održavanje

Đorđije Ostojić rođen je 1993. godine u Podgorici, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na studijskom programu Energetika i automatika, diplomirao je 2016. godine. Iste godine bio je polaznik Vladinog programa stručnog osposobljavanja, najprije u Elektroprivredi Crne Gore (EPCG), a potom u CEDIS-u, u Sektoru za odnose sa regulatorom i korisnicima distributivnog sistema.

Master studije završio je na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na studijskom programu Elektroenergetski sistemi, u septembru 2026. godine,

odbranivši master rad pod nazivom „Unapređenje i optimizacija modela za predikciju dnevnog profila gubitaka električne energije u distributivnom sistemu“, pod mentorstvom prof. dr Vladana Radulovića.

Radni angažman započeo je u januaru 2017. godine u CEDIS-u, na radnom mjestu referenta u Službi za odnose sa korisnicima distributivnog sistema. Od aprila 2019. godine angažovan je kao inženjer za održavanje 35 kV dalekovoda u Sektoru za održavanje.

Na poziciji rukovodioca Sektora za održavanje nalazi se od 22. septembra ove godine.

Đorđije govori engleski jezik.

Oženjen je i otac jednog djeteta.

TS 35/10KV „Bigova“ uskoro na mreži

Crnogorski elektrodistributivni sistem uspješno je završio radove na izgradnji nove trafostanice naponskog nivoa 35/10 kV „Bigova“ sa uklapanjem u 35 kV i 10 kV mrežu. Ukupna vrijednost ove kapitalne investicije iznosi blizu 2,9 miliona eura, a njenim puštanjem u rad, koje se očekuje ovih dana, znatno će se poboljšati pouzdanost i kvalitet napajanja korisnika Donjeg Grblja i stvoriti preduslovi za privredni i turistički razvoj ovog dijela kotorske opštine.

Vojislav Vukadinović, koordinator za razvoj i investicije u CEDIS-u, ističe da je trafostanica „Bigova“ značajna zbog poboljšanja napajanja dijela primorja u kojem se nalaze atraktivne lokacije. Trafostanica je, kako je kazao, u fazi pripreme za tehnički prijem.

„Očekujemo da će uskoro biti na mreži. Cijelo područje Donjeg

Grblja će vrlo brzo osjetiti poboljšanje u isporuci i kvalitetu napona. Finansijska konstrukcija obuhvata ugovorenu vrijednost objekta i opreme od oko 1,9 miliona eura, zemljište kupljeno od Opštine Kotor za 70 hiljada eura, kao i kablovsku infrastrukturu, vrijednu oko 900 hiljada eura“, kazao je Vukadinović i dodao: „Puštanjem trafostanice u rad izvršićemo i uklapanje

desetkilovoltne mreže i povezivanje TS „Bigova“ sa TS „Grbalj 2“, koja je nedavno puštena u rad“.

Projekat je realizovan u potpunoj usklađenosti sa Prostornim planom područja posebne namjene za obalno područje Crne Gore i PUP-om Kotor, što predstavlja dobar primjer sinergije opštinskih i državnih institucija i CEDIS-a kao investitora. Glavni izvođač radova je kompanija „Electro team“ d.o.o. Budva sa podugovaračima.

Nova trafostanica u Glavatičićima opremljena je najsavremenijom tehnologijom upravljanja i zaštite. U prvoj fazi montirana su dva energetska transformatora snage 2x4 MVA, dok arhitektura objekta, sa postrojenjima od sedam ćelija na 35 kV i čak 21 ćelijom na 10 kV nivou, ostavlja prostor za duplo proširenje snage (2x8 MVA) u narednoj fazi razvoja.

Infrastrukturno uklapanje u elektroenergetsku mrežu izvedeno je fazno. Investitor „Bigova Bay ID“ je u sklopu pratećih radova već izgradio 35 kV kablovski vod od trafostanice „Grbalj“ do trafostanice „Bigova“, kao i zajednički dio trase za budući vod prema „Pržnu“, koji će realizovati CEDIS. U trenutku

puštanja pod napon, izvršiće se i uklapanje 10 kV mreže.

Pored stabilizacije mreže za postojeće korisnike, TS „Bigova“ je direktan zamajac privrednog napretka regije. Iz ovog objekta planirano je polaganje četiri namjenska 10 kV kablovska voda za napajanje budućeg ekskluzivnog turističkog

kompleksa „Bigova Bay“.

Istovremeno, stvaraju se tehnički preduslovi za izgradnju novog dalekovoda DV 10 kV „Bigova – Glavatičići“, čime se trajno eliminiše problem jednostranog napajanja i otvara mogućnost za elektrifikaciju preostalog, trenutno neelektrificiranog dijela ove atraktivne obale.

Završena i TS 35/10kV „Tri krsta“

Izgradnja TS 35/10 kV „Tri krsta“ u zalivu Trašte, u Radovićima kod Tivta, uspješno je završena.

Projekat, vrijedan oko 1,8 miliona eura, realizovan je u sklopu intenzivnih investicionih aktivnosti CEDIS-a na primarnoj mreži. Nakon završetka građevinskih i elektromontažnih radova, stvoreni su svi tehnički preduslovi za bezbjedno i funkcionalno stavljanje objekta u pogon, što će omogućiti stabilno i kvalitetno napajanje električnom energijom tog dijela Boke Kotorske.

Vanja Maksimović, koordinator za razvoj i investicije, navodi da je trafostanica prošla intenzivna ispitivanja da bi dobila upotrebnu dozvolu.

„U toku je priprema potrebne dokumentacije za polaganje kablova prema TS „Klinči“ i TS „Pržno“, koji će ovu trafostanicu, snage 2x8 MVA, povezati u jedinstvenu 35 kV mrežu. Što se tiče CEDIS-a, stvoreni su svi uslovi kako bi se omogućio intenzivan turistički razvoj ovog područja“, istakao je Maksimović.

Puštanjem TS „Tri krsta“ u rad, uz njeno uklapanje u postojeću 35 kV i 10 kV mrežu, osiguraće se pouzdanije i kvalitetnije napajanje električnom energijom za područje opštine Tivat, sa posebnim naglaskom na turistički razvoj

poluostrva Luštica (uključujući kompleks Luštica Bay).

„Vrlo je značajno mjesto na kojem se nalazi, jer je ovo područje predviđeno za intenzivan turistički razvoj. U blizini ima i dosta naselja koja će osjetiti benefite izgradnje ove trafostanice. Važno je napomenuti da je TS „Tri krsta“ samo jedna u nizu investicija koje je pokrenuo CEDIS“, ističe Maksimović, podsjećajući da su nedavno u rad puštene TS 35/10 kV „Duklo“ u Nikšiću i TS 35/10 kV „Grbalj 2“, da je završena TS 35/10 kV „Bigova“, da je izabran izvođač radova za TS 35/10 kV „Tivat 3“, a da je u Pljevljima u izgradnji 35/10 kV TS „Volođa“, kao i TS 35/10 kV „Zeta“. Vrijednost svake od njih je u prosjeku dva miliona eura.

Trafostanica „Tri krsta“ u potpunosti je spremna za integraciju u sistem, preuzimanje opterećenja i stabilizaciju napona u ovom dijelu crnogorskog primorja.

PROJEKAT DEKARBONIZACIJE ENERGETSKLOG SEKTORA CRNE GORE

Korak bliže “pametnoj” mreži

Implementacija projekta „Dekarbonizacija energetskog sektora Crne Gore“, koji se realizuje u saradnji sa Vladom Crne Gore i Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), u punom je zamahu.

Kroz realizaciju Komponente 2, za koju je opredijeljeno ukupno 21,8 miliona eura, CEDIS sprovodi značajna ulaganja u modernizaciju distributivne mreže.

Kroz tri strateške podkomponente, CEDIS ne samo da obnavlja kritičnu infrastrukturu, već postavlja temelje za pametnu mrežu budućnosti, sposobnu da efikasno integriše obnovljive izvore energije.

Nakon što su uspješno ispunjeni svi institucionalni preduslovi – uključujući formiranje Jedinice za implementaciju projekta (PIU) i usvajanje Operativnog priručnika (POM) u saradnji sa Svjetskom bankom – aktivnosti na terenu i u tenderskim procedurama dobijaju puni intenzitet.

Rekonstrukcija rasklopnih postrojenja po principu “ključ u ruke”

U okviru Podkomponente 2.1, fokus je na potpunoj zamjeni 35 kV postrojenja u sedam trafostanica 110/35 kV, koje je CEDIS prethodno otkupio od CGES-a. Projekat se realizuje po principu „ključ u ruke“ i obuhvata instalaciju lokalnog SCADA sistema, zamjenu pomoćnog i rezervnog napajanja, kao i kompletno građevinsko i funkcionalno razdvajanje od CGES-a.

Do septembra 2026. godine, uspješno je dogovoren obim građevinskih radova i obezbijeđeni

su Urbanističko-tehnički uslovi za svih sedam objekata. Trenutno je u toku procedura angažovanja renomiranog tehničkog konsultanta koji će, u saradnji sa Svjetskom bankom, finalizovati projektne zadatke i pripremiti teren za međunarodni tender.

Ekološki transformatori za manji uticaj na životnu sredinu

Podkomponenta 2.2 donosi direktne ekološke i ekonomske benefite kroz nabavku 36 novih transformatora 35/10 kV, vrijednu devet miliona eura.

Ovi uređaji, namijenjeni za ugradnju u 27 trafostanica širom države, proizvedeni su u skladu sa strogim evropskim ECO Design standardima, što znači znatno manje tehničke gubitke i upotrebu ekološki prihvatljivih materijala. Posebno je značajno što šest transformatora posjeduje mogućnost promjene prenosnog odnosa pod opterećenjem (OLTC).

Interesovanje za ovaj tender je izuzetno veliko – na javnom

otvaranju ponuda sredinom jula pristiglo je čak 10 ponuda. Evaluaciona komisija CEDIS-a trenutno detaljno ocjenjuje tehnički dio ponuda, nakon čega će tehnički ispravni ponuđači ući u trku za finansijski dio ugovora.

Ugradnju ovih transformatora vršiće operativne ekipe CEDIS-a.

Vizija „vidljive“ niskonaponske mreže

Treći stub modernizacije predstavlja pilot investicija od milion eura namijenjena povećanju „vidljivosti“ niskonaponske mreže.

Iako se Podkomponenta 2.3 suočila sa početnim izazovima u obezbjeđivanju eksternih grantova, CEDIS u direktnom dijalogu sa ekspertima Svjetske banke postavlja okvire za izradu sveobuhvatne studije izvodljivosti koja će definisati tehničko rješenje za bolju „vidljivost“ niskonaponske mreže. Ova rješenja biće uvezana sa budućim SCADA/ADMS sistemom, čime se otvaraju vrata za eru takozvanih pametnih mreža (Smart Grids) u Crnoj Gori.

Više od energetike: Društvena odgovornost i jačanje kapaciteta

Projekat dekarbonizacije sa sobom nosi i visoke standarde u pogledu korporativnog upravljanja. Naša Jedinica za

implementaciju projekta (PIU) postigla je izvanredne rezultate u uspostavljanju programa stručnih praksi sa jasnom ravnotežom po polovima, čime CEDIS osnažuje princip rodne ravnopravnosti u inženjerskim strukama. Takođe, u potpunosti su uspostavljeni i odobreni mehanizmi za rješavanje žalbi radnika i korisnika (GRMs) u skladu sa strogim ekološkim

i društvenim standardima (ESF) Svjetske banke.

Kroz kontinuirane treninge i blisku saradnju sa ekspertima Svjetske banke, tim CEDIS-a svakodnevno podiže nivo sopstvenog znanja, dokazujući da imamo i kapacitete i jasnu viziju da elektroenergetsku mrežu Crne Gore uvedemo u novu, zelenu eru.

PROJEKAT "REHABILITACIJA I MODERNIZACIJA ED MREŽE"

Fokus na pouzdanost i efikasnost distributivnog sistema

Projekat „Rehabilitacija i modernizacija elektrodistributivne mreže u Crnoj Gori“, koji CEDIS realizuje u saradnji sa njemačkom KfW bankom, ulazi u ključnu fazu pripreme neophodne dokumentacije.

Nakon što je u aprilu ove godine potpisan ugovor sa renomiranim njemačkim konsultantom, kompanijom decon international GmbH, zajednički timovi su tokom ljetnjih mjeseci uspješno realizovali prve krupne korake na optimizaciji i procjeni projekta.

Naime, u cilju maksimalne efikasnosti i čiste imovinsko-pravne slike, iz početnog plana od 353 objekta isključene su sve trafostanice koje su u vlasništvu trećih lica. Projekat je sada precizno fokusiran na 254 blindirane trafostanice (BTS) naponskog nivoa 10/0.4 kV koje su u vlasništvu CEDIS-a. S obzirom na to da je starost ovih objekata između 40 i 50 godina, njihova kompletna rekonstrukcija donijeće radikalno veću pouzdanost mreže. Podsjećamo, planirano je da 17 trafostanica dobije automatsku regulaciju napona pod opterećenjem, dok će čak 139

objekata biti integrisano u sistem daljinskog upravljanja.

Intenzivan rad na terenu i ekološka procjena

Tokom jula, predstavnici Crnogorskog elektrodistributivnog sistema i konsultantske kuće decon international obišli su 15 pilot-trafostanica u osam crnogorskih opština: Podgorici,

Cetinju, Ulcinju, Baru, Budvi, Tivtu, Kotoru i Herceg Novom. Cilj ove misije bio je verifikacija dostupnih podataka, ali i prikupljanje inputa za dva strateška dokumenta: Metodologija određivanja obima uticaja na životnu sredinu i socijalni sektor i Završni izvještaj o procjeni projekta.

Nakon detaljne analize, projekat je zvanično kategorisan kao projekat sa srednjim ekološkim i društvenim rizikom, što potvrđuje

da se implementacija planira po najvišim evropskim ekološkim standardima. Ujedno, ostvarena je i bliska saradnja sa lokalnim samoupravama i Ministarstvom energetike i rudarstva, čija je podrška ključna za rješavanje preostalih imovinsko-pravnih odnosa.

Definisani prioriteti za naredni period

Na trilateralnom sastanku održanom 3. septembra, predstavnici CEDIS-a, KfW banke i kompanije decon detaljno su analizirali metodologiju po kojoj će se vršiti rangiranje prioriteta

rekonstrukcije trafostanica. Kako bi se ovaj model uspješno kompletirao, inženjeri CEDIS-a trenutno rade na dopuni i preciziranju tehničkih podataka. Pravovremeno definisanje ovih parametara omogućice da se dobije jasna mapa puta i optimalan redoslijed izvođenja radova na terenu.

FEXTE PROJEKAT I SARADNJA SA FRANCUSKIM EKSPERTIMA

Strateški korak ka digitalnoj transformaciji i „smart grid“ mreži

Crnogorski elektrodistributivni sistem nastavlja intenzivne aktivnosti na digitalnoj transformaciji distributivne mreže kroz prestižni FEXTE projekat tehničke saradnje. Ovaj projekat, čiji je ugovor o realizaciji potpisan u junu 2026. godine, sprovodi se uz finansijsku podršku Francuske razvojne agencije (AFD), dok je uloga stručnog partnera povjerena globalno priznatoj kompaniji EDF International Networks.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 290 hiljada eura, a sredstva su u potpunosti obezbijedena od strane AFD-a kroz fond namijenjen tehničkoj saradnji i razmjeni stručnih iskustava.

Izrada „Smart Grid Roadmap-a“ kao temelj modernizacije

Glavni cilj ovog strateškog projekta je izrada Smart Grid Roadmap-a – sveobuhvatne mape puta za razvoj pametne distributivne mreže u Crnoj Gori. Ovaj dokument će precizno definisati ključne pravce modernizacije našeg sistema, unapređenje procesa upravljanja mrežom i efikasnije korišćenje savremenih digitalnih rješenja. Savremeno energetska doba sa sobom nosi nagli rast broja obnovljivih izvora energije,

proizjuma, decentralizovanih resursa, kao i razvoj infrastrukture za punjenje električnih vozila. Svi ovi faktori nameću potrebu za pametnijom, vidljivijom i fleksibilnijom mrežom.

Upravo zato, ovaj projekat ima holistički pristup i obuhvata više međusobno povezanih ključnih oblasti kao što su vođenje i automatizaciju mreže, pametna brojala i sistemi mjerenja, geografski informacioni sistem (GIS) i kvalitet podataka, planiranje razvoja mreže i integracija obnovljivih izvora i ICT infrastruktura i sajber bezbjednost.

Buduća transformacija distributivnog sistema se, dakle, ne odnosi samo na jedan segment poslovanja, već na cjelokupan način rada, planiranja i donošenja odluka u CEDIS-u.

Uvođenje naprednog ADMS sistema – Prekretnica u upravljanju

Jedna od najvažnijih i najkonkretnijih aktivnosti CEDIS-a u narednom periodu biće uvođenje savremenog ADMS (Advanced Distribution Management System)

sistema. Budući da se postojeći sistemi nadzora i upravljanja u našoj kompaniji zasnivaju na parcijalnim i lokalnim rješenjima, uvođenje ADMS-a predstavlja istorijski iskorak.

Ovaj napredni sistem za vođenje mreže objedinjuje funkcije za nadzor, daljinsko upravljanje i dubinsku analizu stanja mreže u realnom vremenu.

Za naše dispečerske službe to znači znatno veću operativnu samostalnost, potpunu vidljivost mreže i neprocjenjivu podršku u donošenju brzih i efikasnih odluka tokom upravljanja kvarovima, što će direktno smanjiti prekide u napajanju za naše korisnike. Konkretni koraci na realizaciji

projekta već su u punom zamahu. Predstavnici AFD-a i EDF International Networks-a nedavno su boravili u višednevnoj radnoj posjeti CEDIS-u. Kroz intenzivne sastanke, stručne radionice i obilazak naših elektroenergetskih objekata i dispečerskog centra, francuski eksperti su se detaljno upoznali sa našom ICT infrastrukturom, sistemima mjerenja i izazovima na mreži.

Time je stvorena odlična osnova za analizu postojećeg stanja i kreiranje preporuka za naredni period.

Kao logičan i važan nastavak ove saradnje, planirana je i studijska posjeta Francuskoj. Predstavnici Crnogorskog

elektroenergetskog sistema imaju priliku da se na licu mjesta, u postrojenjima francuskog operatora, neposredno upoznaju sa praktičnim Smart Grid rješenjima u oblastima ADMS-a, nadzora srednjenaponske i niskonaponske mreže, pametnih trafostanica i fleksibilnosti sistema, kako bi ta iskustva najbolje primijenili u Crnoj Gori.

Realizacijom FEXTE projekta, Crnogorski elektroenergetski sistem još jednom snažno potvrđuje svoju apsolutnu opredijeljenost ka savremenom, pouzdanom i efikasnom upravljanju elektroenergetskim mrežom, podižući kvalitet usluge za sve građane Crne Gore na znatno viši nivo.

ZANIMLJIVOSTI

Prvi „park baterijskog skladištenja energije“ počeo sa radom

HELLENiQ Renewables, članica HELLENiQ ENERGY, završila je izgradnju sistema za skladištenje električne energije putem baterija (Battery Energy Storage System – BESS), u okviru industrijskog kompleksa u Solunu.

Sa instaliranom snagom od 100 MW i kapacitetom skladištenja od 200 MWh, ovaj projekat predstavlja jedno od najvećih postrojenja za skladištenje električne energije realizovanih u jugoistočnoj Evropi.

Završetak ove investicije, vredne oko 50 miliona eura, predstavlja značajnu prekretnicu za HELLENiQ ENERGY, jer kompanija proširuje svoj portfolio izvan proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, ulaganjem u ključnu infrastrukturu koja

omogućava efikasnije korišćenje energije iz obnovljivih izvora.

Istovremeno, projekat pruža značajnu fleksibilnost i usluge balansiranja Nacionalnom sistemu za prenos električne energije Grčke, čime se unapređuju njegova pouzdanost i otpornost, uz doprinos energetske bezbjednosti zemlje.

Značajan deo električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora ostaje neiskorišćen kada je trenutna potrošnja niža od proizvodnje.

Novi projekat omogućava veće korišćenje zelene energije tako što se ona skladišti u baterijama, a zatim isporučuje u trenutima kada je najpotrebnija. Na taj način doprinosi efikasnijem

elektroenergetskom sistemu, smanjuje ograničavanje proizvodnje iz obnovljivih izvora i stvara neophodne kapacitete mreže za integraciju novih postrojenja na obnovljive izvore energije u nacionalni sistem.

NASTAVLJAJU SE AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI FRANCUSKOG KREDITA

Za pouzdanije napajanje 35 miliona eura

U sklopu realizacije desetogodišnjeg Plana razvoja i trogodišnjeg investicionog plana, CEDIS intenzivno sprovodi aktivnosti na pripremi velikog infrastrukturnog projekta koji se realizuje u saradnji sa Francuskom razvojnom bankom (AFD) i francuskom elektroenergetskom (EDF). Riječ je o kreditnom aranžmanu vrijednom 35 miliona eura, koji je u potpunosti usmjeren na rješavanje kritičnih tačaka i podizanje pouzdanosti sistema na viši nivo.

Projekat je podijeljen u dvije ključne komponente koje ciljaju najvažnije segmente mreže. Komponenta 1 (vrijednost oko 12 miliona eura) obuhvata kompletnu zamjenu šest postrojenja 35 kV u strateški važnim trafostanicama: „Ribarevine“, „Mojkovac“, „Podgorica 1“, „Danilovgrad“, „Cetinje“ i „Herceg Novi“. Tenderska procedura za ovaj dio posla obuhvatiće projektovanje, nabavku i ugradnju najmodernije opreme, zajedno sa svim neophodnim građevinskim radovima po principu „ključ u ruke“.

Komponenta 2 (vrijednost oko 23 miliona eura) se odnosi na sveobuhvatnu zamjenu opreme u oko 250 trafostanica naponskog nivoa 10/0.4 kV, lociranih u zgradama širom Crne Gore.

Državne garancije za povoljnije uslove

Inicijalni sastanci o ovom aranžmanu pokrenuti su prošle godine, a o svim preduzetim koracima redovno se obavještavaju Ministarstvo energetike i rudarstva i

Ministarstvo finansija. Izuzetno važan podatak jeste da je od Ministarstva finansija već dobijena načelna saglasnost da država obezbijedi garant za ovaj kredit, što će CEDIS-u omogućiti dobijanje znatno nižih i povoljnijih kamatnih stopa na finansijskom tržištu.

Nakon što je konsultantska kuća SEEC-BG iz Beograda početkom godine izradila preliminaru studiju izvodljivosti, AFD je pripremio Projektni zadatak za izradu finalne Studije izvodljivosti. Važno je istaći da će kompletna izrada ove studije biti u potpunosti finansirana iz bespovratnih (grant) sredstava AFD-a u iznosu od 500 hiljada eura.

Dok se za Komponentu 2 priprema projektni zadatak, CEDIS-ovi krovni i operativni timovi već uveliko završavaju ogroman dio posla na terenu.

Kada je u pitanju Komponenta 1, naši inženjeri su sa kolegama iz CGES-a obišli svaku trafostanicu i pripremili nacрте projektnih zadataka koji predviđaju potpuno fizičko razdvajanje operatora prenosnog i distributivnog sistema. Usaglašavanje navedenih projektnih zadataka između dva operatora je u toku.

S druge strane, timovi zaduženi za trafostanice u zgradama do sada su detaljno obišli čak 213 objekata. Na osnovu tih obilazaka već je kompletirana precizna specifikacija za elektro-opremu, kao i plan neophodnih pratećih građevinskih radova.

Razmjena znanja sa francuskim kolegama (EDF)

Pored investicionog dijela, kvalitetna priprema projekta donijela je CEDIS-u još jedan vrijedan benefit. AFD je obezbijedio dodatni grant od 290 hiljada eura koji je namijenjen za stručnu pomoć i obuke našeg kadra od strane francuske elektroenergetskog (EDF).

Inženjerski tim iz Francuske već je boravio u radnoj posjeti CEDIS-u, tokom koje su mapirane ključne tehničke i digitalne teme. Saradnja se nastavlja i u praktičnom smislu, pa se do kraja ove godine očekuje uzvratna posjeta naših zaposlenih Parizu, gdje će imati priliku da na licu mjesta usvoje najsavremenije evropske prakse u upravljanju modernim i automatizovanim energetskim mrežama.

ISTORIJSKI REKORDI U AVGUSTU

CEDIS uspješno odgovorio na najveće opterećenje do sada

Da su kontinuirana ulaganja u mrežu ključ stabilnosti i u najekstremnijim ljetnim uslovima, potvrdio je avgust 2026. godine, tokom kojeg je CEDIS odgovorio na istorijski maksimum potrošnje električne energije.

Ekstremne ljetnje temperature i povećana potrošnja uslovili su istorijski skok u sva tri ključna pokazatelja distributivnog sistema: preuzeta energija, realizovana energija i maksimalna snaga. Naime, tokom avgusta je preuzeto rekordnih 355,77 GWh električne energije. To je čak 18,6 odsto više nego u avgustu prošle godine, ali i 8,9 odsto više od

dosadašnjeg apsolutnog rekorda zabilježenog u decembru 2025. godine (326,76 GWh).

Realizovana energija dostigla je 318,73 GWh, što predstavlja rast od 17,6 odsto u odnosu na prošlogodišnji avgust, čime je za 10,8 odsto nadmašen prethodni zimski maksimum.

Rekordna vrijednost zabilježena je i kada je riječ o maksimalnoj ostvarenoj snazi koja je u avgustu ove godine iznosila 634,26 MW, što je povećanje od 19,32 MW u odnosu na dosadašnji maksimum iz avgusta prošle godine (614,94 MW).

Ovi rezultati jasno potvrđuju novi trend – ljetnji mjeseci postaju period najvećeg pritiska na našu infrastrukturu, nadmašujući tradicionalne zimske špičeve.

Istovremeno obaranje sva tri energetska rekorda najbolji je dokaz važnosti naših kontinuiranih ulaganja u modernizaciju i razvoj mreže. Stabilan rad sistema u uslovima maksimalnog opterećenja opravdao je dosadašnja strateška ulaganja i postavio čvrst temelj za dalji razvoj elektrodistributivnog sistema, kako bismo spremno dočekali sve veće energetske zahtjeve.

GUBICI U SEPTEMBRU 6,82 ODSO

Rekord koji potvrđuje posvećenost

CEDIS nastavlja da niže uspjehe na polju optimizacije sistema i povećanja efikasnosti poslovanja. U septembru je ostvaren najniži nivo gubitaka ikada izmjeren u elektrodistributivnom sistemu Crne Gore – svega 6,82 odsto, što predstavlja još jedan istorijski rezultat našeg kolektiva.

Ovaj izuzetan rezultat bolji je za 0,41 procentni poen u odnosu na isti period prošle godine, čime je još jednom potvrđen kontinuitet u znatnom smanjenju tehničkih i komercijalnih gubitaka. Tokom septembra, u sistem je preuzeto ukupno 261.863.135 kWh električne energije, od čega je uspješno realizovano 243.998.177 kWh. Gubici su svedeni na svega 17.864.958 kWh, što direktno utiče

na očuvanje prihoda kompanije i stabilnost cjelokupnog elektroenergetskog lanca.

Izvanredne septembarske brojeke nijesu izuzetak, već dio stabilnog trenda ostvarenog tokom ove godine. Za prvih devet mjeseci, gubici na mreži iznose 9,61 odsto, što je za 0,12 procentnih poena manje nego u istom periodu prethodne godine. U ovom devetomjesečnom periodu preuzeto je ukupno 2.660.769.116 kWh, realizovano 2.401.627.865 kWh, dok su gubici iznosili 259.141.251 kWh.

Ovaj rezultat je postignut dosljednom primjenom operativnog plana, koji uključuje tehničke, organizacione i

investicione aktivnosti na smanjenju nelegalne potrošnje i modernizaciji mreže. On je i snažan motiv da u narednom periodu postavljamo još više standarde u distributivnoj djelatnosti.

SEKTOR ZA ICT, INOVACIJE I UNAPREĐENJE POSLOVANJA

CEDIS uložio 1,5 miliona eura u sopstvenu optičku infrastrukturu

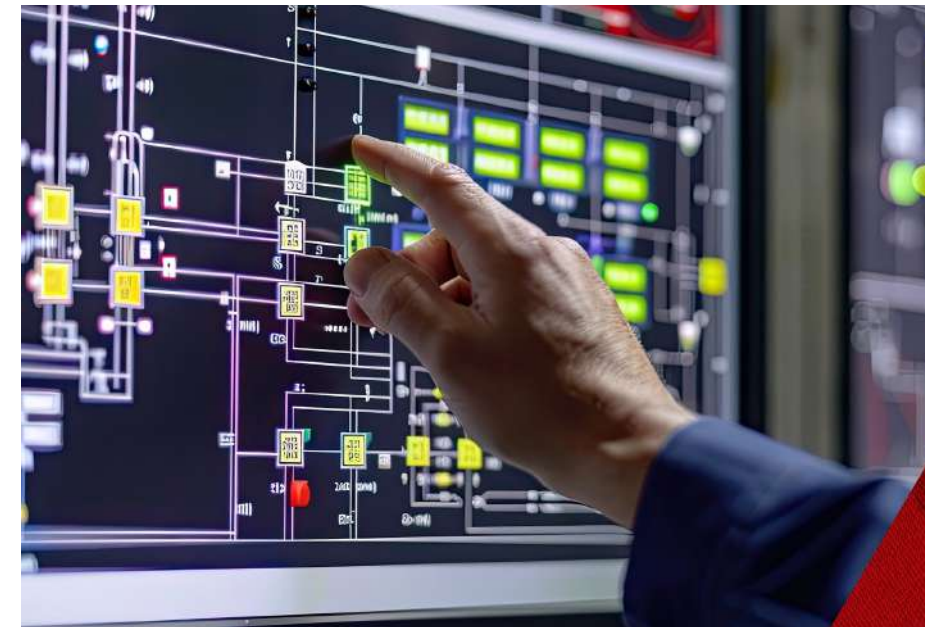
CEDIS je tokom prethodne tri godine uložio ukupno 1,5 miliona eura u aktiviranje sopstvene optičke infrastrukture koja omogućava brz, pouzdan i bezbjedan prenos podataka, unapređuje zaštitu informacionih sistema i stvara uslove za efikasnije upravljanje distributivnom mrežom.

Ulaganje obuhvata razvoj aktivne optičke i IP-MPLS servisne mreže, data centara, savremene IT i OT infrastrukture, kao i uspostavljanje rezervne lokacije za oporavak informacionih sistema. Ovim ulaganjima stvorena je važna osnova za digitalizaciju poslovnih procesa i dalju modernizaciju elektrodistributivnog sistema.

Iz Sektora za ICT, inovacije i unapređenje poslovanja ističu da je jedna od ključnih aktivnosti bila uspostavljanje aktivne optičke mreže CEDIS-a u centralnoj i južnoj regiji Crne Gore koja omogućava povezivanje trafostanica, poslovnih objekata i centra za upravljanje. Ona predstavlja i jedan od osnovnih preduslova za funkcionisanje SCADA sistema, čije je uspostavljanje u toku.

Optički kablovi postavljeni su na stubovima 35 kV mreže, u dužini od oko 400 kilometara, kao i na skoro kompletnoj niskonaponskoj mreži.

“Da bi se postojeći optički kapaciteti u potpunosti iskoristili, trebalo je međusobno povezati ranije razdvojene optičke trase i

uspostaviti aktivnu mrežu. Time su stvoreni uslovi da se optička mreža, nakon uspostavljanja SCADA sistema, koristi za komunikaciju sa trafostanicama, kao i za razvoj sopstvene WAN mreže koja će zaposlenima i sistemima unutar CEDIS-a omogućiti sigurnu komunikaciju sa centralnom serverskom infrastrukturom, bez oslanjanja na telekomunikacione mreže drugih operatora – navode iz Sektora i dodaju da optička mreža funkcioniše kao digitalni nervni sistem elektrodistributivne infrastrukture, jer omogućava brz i siguran prenos podataka između različitih dijelova sistema. Nakon uspostavljanja SCADA sistema biće omogućeno praćenje stanja distributivne mreže u realnom vremenu, brže otkrivanje kvarova i efikasnije reagovanje. Krajnji cilj je smanjenje trajanja prekida u napajanju i unapređenje kvaliteta usluge za korisnike. Dodatni segment predstavlja

razvoj IP-MPLS servisne mreže, koja će obezbijediti visok nivo pouzdanosti i bezbjednosti, veliki kapacitet i prenos podataka u realnom vremenu. Interna telekomunikaciona mreža biće nezavisna od infrastrukture drugih operatora i omogućice razdvajanje različitih servisa, posebno onih koji se koriste za upravljanje elektroenergetskim sistemom. Takvo razdvajanje, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, dopriniće smanjenju rizika od sajber napada i neovlaštenog pristupa sistemima.

Važan dio procesa digitalizacije obuhvata izgradnju i razvoj data centara, kao i unapređenje savremene IT (računarski, softverski i serverski sistemi za čuvanje i obradu podataka) i OT infrastrukture koja obuhvata tehnologije za nadziranje i kontrolu uređaja i procesa u elektrodistributivnom sistemu.

Povezivanjem ovih sistema omogućava se pouzdanije, bezbjednije i efikasnije upravljanje distributivnom mrežom.

Saopštavaju i da kompanija trenutno radi i na uspostavljanju rezervne lokacije za oporavak informacionih sistema u slučaju vanrednih okolnosti. Cilj je da se obezbijede kontinuitet poslovanja i funkcionisanje ključnih servisa

ukoliko primarna lokacija postane nedostupna. Rezervna lokacija biće opremljena pouzdanom serverskom i komunikacionom opremom, čime će se smanjiti rizik od gubitka podataka i omogućiti oporavak sistema u prihvatljivom roku.

Pored razvoja sopstvene aktivne optičke mreže, CEDIS je i operator pasivne optičke

infrastrukture, za čije korišćenje postoji interesovanje kompanija. Razvoj sopstvene optičke, informacione i komunikacione infrastrukture dio je šire modernizacije CEDIS-a.

Digitalizacija predstavlja važan preduslov za sigurnije upravljanje elektrodistributivnim sistemom, pouzdanije napajanje i kvalitetniju uslugu za građane i privredu Crne Gore.

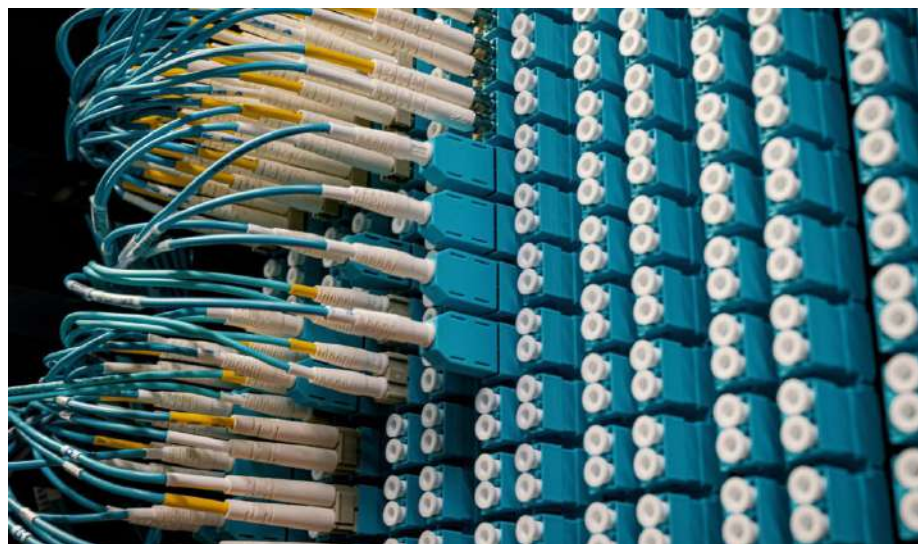
SEKTOR ZA ICT, INOVACIJE I UNAPREĐENJE POSLOVANJA

CEDIS pustio u rad vezu kapaciteta 100 Gbps između Podgorice i Mojkovca

U okviru daljeg unapređenja poslovne informacione mreže CEDIS-a, puštena je u rad veza kapaciteta 100 Gbps između Upravne zgrade u Podgorici, gdje se nalazi Data centar i poslovne zgrade u Mojkovcu u kojoj je u toku uspostavljanje rezervnog Data centra.

Nova veza predstavlja osnovni komunikacioni preduslov za rad dva Data centra u „active-active“ režimu. Pored potrebnog kapaciteta za razmjenu i sinhronizaciju podataka, obezbjeđuje mogućnost raspodjele servisa između lokacija, kao i kontinuitet rada u slučaju nedostupnosti dijela infrastrukture.

Imajući u vidu da je riječ o optičkoj trasi dužoj od 100 kilometara, sastavljenoj od više segmenata različitih karakteristika, realizacija projekta zahtijevala je detaljnu analizu i prilagođavanje prvobitnog tehničkog rješenja.

Posebna pažnja posvećena je kompatibilnosti mrežne opreme i optičkih modula, kao i slabljenju signala i disperziji duž trase.

Nakon provjere kompatibilnosti opreme i usklađivanja parametara rutera, optičkih modula i prenosnog sistema, veza je konfigurisana i puštena u produkcionu rad.

Sprovedena testiranja potvrdila su njen stabilan rad pri punom

kapacitetu od 100 Gbps. Realizacijom projekta stvoreni su uslovi za pouzdanu replikaciju i migraciju podataka i servisa između data centara u Podgorici i Mojkovcu, veću raspoloživost ključnih informacionih sistema, kao i dalji razvoj rješenja za oporavak sistema i očuvanje kontinuiteta poslovanja, sa primarnim ciljem realizacije projekta upravljanje elektrodistributivnom mrežom – SCADA.

SEKTOR ZA ICT, INOVACIJE I UNAPREĐENJE POSLOVANJA

CEDIS upisan kao pružalac usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture

Crnogorski elektrodistributivni sistem uspješno je završio proces upisa u Registar operatora elektronskih komunikacija kod Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Ovim korakom, naša kompanija je 13. avgusta i zvanično stekla status pružaoca usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture.

Sticanje ovog statusa rezultat je značajnih sredstava koja je Crnogorski elektrodistributivni sistem u posljednje dvije godine uložio u razvoj sopstvene optičke mreže, odnosno uspostavljanje aktivne poslovne informacione mreže.

Ulaganjem u infrastrukturu naša kompanija je omogućila da se njeni

kapaciteti iskoriste na najbolji mogući način.

Kao upisani pružalac usluga, Crnogorski elektrodistributivni sistem će doprinijeti poboljšanju kvaliteta telekomunikacionih servisa u Crnoj Gori, bržoj dostupnosti savremenih tehnoloških rješenja, kao i očuvanju životne sredine i optimalnom korišćenju prostora valorizacijom postojećih resursa.

Ovim korakom operator distributivnog sistema aktivno je podržao digitalnu transformaciju u Crnoj Gori, što je od posebne važnosti

za ruralna područja, do kojih je izgradnja nove infrastrukture ekonomski neisplativa, a uz korišćenje ruta Crnogorskog elektrodistributivnog sistema elektronska komunikaciona mreža do njih će stizati znatno brže i efikasnije.

Proces pružanja usluga sprovodiće se na osnovu zakonske i podzakonske regulative, usvojenog cjenovnika i internih protokola, uz poštovanje tehničkih standarda u ovoj oblasti i potpunu zaštitu primarne funkcije operatora distributivnog sistema, a to je pouzdana i stabilna distribucija električne energije.

REGION 4 (BUDVA, BAR, ULCINJ)

Uspješno iznijeli još jednu rekordnu ljetnju sezonu

Služba održavanja Regiona 4 i ove godine je potvrdila da dobra priprema i stopostotna posvećenost na terenu čine razliku između kriznog ljeta i stabilnog napajanja. Iako su primorske opštine zabilježile rekordnu posjećenost i ekstremnu potrošnju, mreža je ostala stabilna, a broj kvarova je bio znatno manji nego prethodnih godina.

Priprema elektroenergetske mreže za ljetnju turističku sezonu u najdinamičnijem regionu crnogorskog primorja zahtijevala je mjesece ozbiljnog rada, strateških investicija i timskog duha. Kroz program revitalizacije i investicionih ulaganja, u niskonaponsku mrežu i ključne objekte na području Bara, Budve i Ulcinja uložene su stotine hiljada eura prije nego što su stigli prvi talasi turista.

Budva: Brza reakcija i sistemska rasterećenja

U Budvi su radovi obuhvatili ključne tačke, poput NNM "Bačvice" gdje je uloženo preko 33 hiljade eura, zamijenjeni dotrajali stubovi i ugrađeno čak 3.400 metara samonosivog kablovskog snopa. Značajni projekti završeni su i na lokacijama Krstac i Seoce, dok je na STS "Novoselje" ugrađen novi transformator od 160 kVA. Veliki izazov bio je i rad u zoni izgradnje buleva Tivat-Jaz, gdje su uspješno izmješteni i uklopljeni desetakvoltni i niskonaponski kablovi na lokacijama Jaz, Servo Mihalj i Lastva.

Ipak, ljeto na primorju uvijek donosi nepredviđene situacije. Kada je usred sezone, tokom noći, došlo do kvara na velikom transformatoru 1000 kVA u TS 10/0,4 kV „Bijeli Do“, ekipe održavanja su odmah reagovala i u rekordnom roku ugradile remontovani trafo. Slična situacija bila je i sa kvarom na 10 kV kablovskom vodu "Zlatibor", gdje je odmah obezbijeđeno alternativno napajanje, dok je na NNM "Dom Zdravlja" položeno 157 metara podzemnog kabla kako bi čitavo naselje u najkraćem roku dobilo napon.

Bar: Manje kvarova zahvaljujući dobroj pripremi

U Baru su, prema Planu revitalizacije, na NN mrežama "Velja Gorana 2", "Kotorska vrata", "Gošići Brca 2" i "Kovačevići" uložena značajna sredstva u zamjenu stubova i polaganje stotina metara novih podzemnih kablova i SKS-a. Paralelno sa tim, zbog rekonstrukcije Regionalnog puta Bar-Kamenički most-Krute, u izmještanje 33 stuba koji su ometali saobraćajnicu investirano je oko 28 hiljada eura.

Iako su zabilježeni ozbiljni incidenti – poput izgaranja transformatora 630 kVA u ZTS „Tomba“ i kvarova na energetskim blokovima u TS „Paljuškovo“ – sistem je zahvaljujući brzom zamjeni komponenti ostao funkcionalan. Na Velikom Pijesku, gdje su se ranijih godina bilježili ozbiljni problemi, situacija je ove sezone

bila znatno bolja zahvaljujući izgradnji nove TS 10/0,4 kV „Ul. 90 A“. Najveći problem i dalje predstavljaju nelegalni korisnici (lokaliteti Zukotrlica, Bazen, Canj), zbog kojih su osigurači na pojedinim izvodima pretrpjeli velika opterećenja.

Ulcinj: Borba sa preopterećenjem i požarima

U Ulcinju je ekstremna potrošnja u špicu sezone dovela do reagovanja osigurača na čak 14 niskonaponskih mreža i povremenih ispada trafostanica „Pinješ 1“ i „Češki kamp“. Ipak, ulaganja u kablovsku NNM „Restoran Sunce“ (preko 34 hiljade eura), NNM „Ada

parking“, „Gornja Klezna“, „Đerane 2“ i „Donji Štoj“ pokazala su opravdanost, jer su omogućila da mreža izdrži istorijske maksimume potrošnje.

Poseban i najteži ispit za ulcinjske montere bili su katastrofalni požari na lokalitetima Briske Gore, Zoganja, Darze, Klezne i Vladimira. Vatrena stihija nanijela je veliku štetu prirodi i domaćinstvima, a stradala je i elektro-infrastruktura. Služba održavanja je reagovala herojski – u rekordnom roku zamijenjeno je 10 izgorjelih stubova na dalekovodu 10 kV „Gač“ i jedan u „Donjoj Klezni“, čime je mještanima ekspresno vraćeno uredno napajanje.

„Svake godine Služba održavanja Regiona 4 ulazi u ljetnje mjesece sa jasnim planom i ogromnom odgovornošću. Naš primarni cilj bio je da kroz pravovremene investicije i revitalizaciju kritičnih tačaka preduhitrimo probleme koje donosi ljetnji špic. Kada podvučemo crtu, možemo biti zadovoljni. Iako smo se suočili sa rekordnim opterećenjima i specifičnim problemima koje

nam godinama prave samovoljno priključeni, nelegalni korisnici, mreža je pokazala zavidnu stabilnost. Broj kvarova je bio znatno manji nego prethodnih godina, što je direktna potvrda da se svaki euro i svaki sat rada uloženi u pripremu višestruko isplatio – ističe **Zoran Vučetić**, šef Službe održavanja i dodaje:

„Brojke i tabele su važne, ali najveća snaga ove Službe su njeni ljudi. Naši monter i radnici su radili u nezapamćenim, ekstremnim uslovima – na tropskim vrelinama koje su prelazile 40 stepeni Celzijusa, savladavajući svakodnevno kilometarske saobraćajne gužve kako bi stigli do mjesta kvara. Posebna priča su bili ljetnji požari u Ulcinju. Kada vidite vatrenu stihiju koja guta sve pred sobom, znate da morate reagovati brzo i hladne glave. Zamijeniti 10 izgorjelih stubova na dalekovodu u takvim okolnostima i odmah vratiti ljudima struju – to mogu samo vrhunski profesionalci. Naši momci su sve zadatke obavili mirno, staloženo i krajnje profesionalno. Dugujem

im ogromnu zahvalnost na trudu i poštovanju.“

Vezano za planove za naredni period Vučetić je kazao da je ova sezona jasno pokazala i gdje se nalaze preostale slabe tačke sistema na kojima se mora raditi.

„Već imamo definisana rješenja. Na primjer, dva ispada na 10 kV kablovskom vodu „Femići“ u Ulcinju trajno ćemo riješiti izgradnjom novog 10 kV voda „Madžo 1 – Madžo 2“.

U Budvi aktivno radimo na trajnom rješenju za NNM „Bečićka plaza“ i NNM „Komgrap-Ivanovići“, gdje smo pred sezonu uradili privremena rasterećenja.

Radovi u Baru na NN mrežama „Sotonići“, „Limljani“ i „Donje Muriće“ se nastavljaju, baš kao i na „Adi“ i u „Gornjoj Klezni“ u Ulcinju. Ne stajemo – odmah krećemo sa pripremama i novim investicijama kako bismo narednu turističku sezonu dočekali još spremniji – zaključio je Zoran Vučetić.

REGION 5 (TIVAT, KOTOR, HERCEG NOVI)

Obezbijeđeno stabilno napajanje tokom najzahtjevnije ljetnje sezone

Ljetnja turistička sezona na crnogorskom primorju tradicionalno sa sobom nosi najveća opterećenja i najkompleksnije izazove za elektrodistributivnu mrežu. Ipak, za Službu održavanja Regiona 5, ljetno 2026. godine ostaće upamćeno kao period u kojem su predanim radom, strateškim planiranjem i izuzetnim timskim duhom pomjerene granice i obezbijeđena stabilnost sistema u dosad najzahtjevnijim okolnostima.

Pripreme za rekordnu sezonu počele su davno prije dolaska prvih turista. Da je sistem potpuno spreman za najveća opterećenja, pokazao je već jun mjesec i održavanje prestižnog EU samita 2026. na našem primorju. Kao događaj od državnog i međunarodnog značaja, samit nije ostavljao prostor ni za najmanju grešku.

Zahvaljujući besprekornoj organizaciji, detaljno razrađenim planovima i danonoćnom nadzoru, ovaj ključni događaj protekao je u potpunosti stabilno – bez ijednog ispada ili kvara na mreži. Time je iz Boke poslata najbolja moguća poruka o pouzdanosti i profesionalizmu CEDIS-a.

Ulaganja na zahtjevnom terenu Boke

Geografski specifičan i urbanistički složen prostor Boke Kotorske predstavlja stalni izazov

za inženjere i montere. Na malom geografskom prostoru nalazi se izuzetno gusta i složena 10 kV i 0.4 kV mreža koje nerijetko dijele iste trase, što usložnjava nadzor i održavanje. Kroz intenzivan proces revitalizacije ključnih dalekovoda i niskonaponskih mreža (među kojima su dalekovodi "Grbalj 2", "Kameno", "Gornja Lastva", te mreže "Sutorina", "Mojdež 1 i 2, Zagora i Glavatičići"), na terenu je, u sklopu pripreme za sezonu, ugrađeno oko 350 novih stubova i preko 500 spojnica.

Poseban fokus stavljen je na rekonstrukciju ključnih trafostanica u zonama koje bilježe najveći skok potrošnje i nepredvidiv faktor jednovremenosti. Zamjenom transformatora, niskonaponskih i srednjenaponskih blokova na lokacijama kao što su TS "Muo Centar", TS "Bujković", TS "Donja Lastva", TS "Marići", TS "Mažina nova", TS "Mažina 2", TS "Grad 8" i MBTS "Rovanac", mreža je

DV "Grbalj 2"

DV "Kamenovo"

maksimalno rasterećena prije ljetnjeg špica. Paralelno sa tim, uspješno su izmješteni kablovski vodovi u zoni buduće autobuske stanice u Herceg Novom, dok su na trasi novog bulevara Tivat-Jaz vođeni neprekidni radovi na prilagođavanju i uklapanju mreže dinamici puta, uključujući i zahtjevne radove na STS "Papрати-Bulevar".

Takođe, rješavan je i problem specifične primorske vegetacije (lovorika, puzavice, kupina, trska, bagrem) koja zbog visoke vlage raste izuzetno brzo. S obzirom na to da se dužina mreže u ovom regionu mjeri milionima kvadrata, pravovremeni prokres je zahtijevao vrhunsku logistiku i pažljivo budžetiranje.

Osvrćući se na obim odrađenog posla, **Mladen Popović**, šef Službe održavanja Regiona 5, je istakao: „Priprema za ljetnju sezonu nije

aktivnost koja počinje dolaskom prvih turista, to je višemjesečni rudarski posao koji zahtijeva pravovremeno planiranje, praćenje realizacije i stalno prisustvo na terenu. Balansiranje između tenderskih procedura, nabavke materijala, građevinskih radova i naših ambicioznih tehničkih ciljeva bio je ogroman izazov, ali smo pokazali da jasna vizija i profesionalizam rješavaju i najteže jednačine na terenu.

Ove godine smo se suočili sa ekstremnim opterećenjima mreže, gdje je faktor jednovremenosti u priobalnim zonama, zbog legalnih, privremenih, ali i nelegalnih korisnika, prevazišao sve teorijske i projektovane maksimume."

Herojska borba sa vatrenom stihijom i nesavjesnim izvođačima

Pored navedenog, ova sezona donijela je, prema riječima Popovića, i vanredne okolnosti koje su testirale krajnje granice izdržljivosti ekipa. Tokom avgusta požar ogromnih razmjera bjesnio je punih 20 dana na

području naselja Baošići i Bijela. Pod udarima vjetrova i na nepristupačnom terenu, prioritet je bio zaštita ljudskih života i imovine, ali i lavovska borba da se spasi elektrodistributivna infrastruktura i održi napajanje u preostalim djelovima zaliva. Organizacija dežurstava i koordinacija sa vatrogasnim službama u tim danima funkcionisala je besprekorno.

"Dodatni pritisak, nažalost, stvarala su i neodgovorna postupanja trećih lica. Dinamika izgradnje bulevara Tivat-Jaz bila je praćena incidentima u kojima su izvođači radova nesavjesnim iskopima kidali 10 kV i 0.4 kV kablove kako bi nesmetano nastavili tamponiranje puta. Svaki takav incident značio je uzbunu za naše ekipe, koje su morale hitno da saniraju štetu na suncu i pod pritiskom, dokazujući zavidnu operativnu spremnost" – kazao je Popović.

Sinergija generacija za jak CEDIS

Najveća vrijednost Regiona 5 nijesu samo novi transformatori, kilometri kablova i moderni blokovi – najveća vrijednost su njegovi ljudi. Ova sezona iznijeta je na krilima izuzetne koordinacije unutar Sektora, ali prije svega zahvaljujući požrtvovanosti ekipa na terenu i jedinstvenom spoju iskustva i mladosti.

„Ponosni smo na svakog čovjeka u Regionu 5. Ova sezona je dokazala da naša firma može biti jaka samo ako smo jedno biće – ako bezuslovno poštujemo one koji su je gradili i koji decenijama nose sistem na svojim leđima, ali i ako istovremeno damo punu podršku i prostor onima koji će je tek nositi naprijed. Spojili smo najbolje iz obje generacije:

NN mreža "Baošići"

iskustvo i mudrost starijih sa energijom i ambicijom mlađih, to je formula koja funkcioniše – istakao je šef Službe održavanja. Posebno priznanje i veliko hvala uputio je našim najstarijim i najlojalnijim elektromonterima. **Kolege Božidar Zrnović, Željko Karabasil, Darko Todorović, Savić Milunović, Jovan Mršić, Zoran Popović, Gojko Mustur, Zoran Perunović, Saša Unkašević i Blažo Subotić** ljudi su koji su prošli najteže terene, najkompleksnije havarije i najkraće robove. Svojim radom postavili su visoke profesionalne standarde i pokazali šta znači ostati uz firmu i kada je najteže.

Rame uz rame sa njima stajala je nova, mlada generacija montera koja tek stupa na veliku scenu, a koja već preuzima ulogu budućih vođa tima. Pokazavši visoku radnu disciplinu, hrabrost pred izazovima i glad za znanjem, dokazali su da CEDIS ima svijetlu i sigurnu budućnost.

"Budimo ponosni na ono što smo do sada napravili i uđimo sa još većom motivacijom u projekte koji tek dolaze" – zaključuje Mladen Popović.

REGION 2 - OBNAVLJA SE ELEKTRODISTRIBUTIVNA MREŽA NA KUČKIM KORITIMA

Rekonstrukcijom mreže do boljih naponskih prilika

Na Kučkim Koritima obnavlja se dio elektrodistributivne mreže, što će riješiti dugogodišnje probleme sa slabim naponom i čestim prekidima u snabdijevanju električnom energijom. Završetak radova očekuje se u martu naredne godine

Na prelijepom planinskom katunu Kučka Korita, udaljenom tridesetak kilometara od Podgorice, revitalizuje se niskonaponska mreža, što obuhvata zamjenu stubova i samonosivih kablovskih snopova. Nakon završetka rekonstrukcije dalekovoda i niskonaponske mreže, pouzdanije napajanje imaće vikendice i kolibe u Lještanskom, Dučićkom i Koćkom katunu.

„Kompletan završetak radova i puštanje rekonstruisane niskonaponske mreže u rad planirani su za proljeće sljedeće godine. Dio kritične infrastrukture i zamjena stubova kompletiraće se prije početka zimske sezone, kako bi se osigurala stabilnost kada počne zimski period i sniježne padavine, a sama mreža će se najvjerojatnije završiti do marta 2027. godine, sve zavisi od vremenskih prilika.

Biće znatno bolje naponske prilike, manje ispada i kraće će trajati beznaponske pauze, što će doprinijeti boljim uslovima života za mještane i stvaranju prilika za razvoj turističkih aktivnosti. Cilj je trajno i pouzdano napajanje električnom energijom svih domaćinstava i objekata na Koritima,

što je jedan od ključnih preduslova za stvaranje uslova za život tokom cijele godine na ovom katunu — istakla je **Vojislava Cerović**, Glavni inženjer za vođenje projekata u Direkciji za razvoj, pristup mreži i ICT i dodala: „Radove će pratiti isključenja struje, prilikom prebacivanja postojećih korisnika na novu mrežu. Praksa CEDIS – a je da uvijek na vrijeme obavijesti stanovništvo o planiranim radovima, tako da će svi korisnici biti blagovremeno obaviješteni dva dana unaprijed.

Radovi se izvode svakodnevno, uprkos zahtjevnom planinskom terenu i čestim promjenama vremena.

„Planirano je da se ukupno zamijeni oko 330 stubova,

negdje je teren lakši, a negdje teži, ali posao ide po Planu – kazao je **Igor Nuculović** iz kompanije „VV Elektro d.o.o.“, koja je izvođač radova.

Kučka Korita posljednjih godina bilježe sve veći broj vikendica, ali i domaćinstava koja tu žive ili razvijaju stočarstvo, poljoprivredu i turizam. Zato je neophodno stabilnije napajanje električnom energijom koje je tokom vremena postalo veliki problem ovog katuna, smještenog na nadmorskoj visini od 1400 metara. Tome je naročito doprinijelo naglo naseljavanje i izgradnja ogromnog broja vikendica.

Nakon završetka radova, mještani će imati pouzdanije i kvalitetnije napajanje i znatno manje problema, naročito tokom zimskih mjeseci.

REGION 2

U toku revitalizacija DV 10kV „Novo Selo“

U Danilovgradu su trenutno u toku radovi na revitalizaciji 10 kilovoltnog dalekovoda „Novo Selo“, koji se napaja iz TS 35/10 kV „Podanje“.

Revitalizacija dalekovoda, dužine 23,5 kilometara, počela je u aprilu ove godine i do kraja avgusta ugrađena su 53 armirano-betonbska stuba, tri čelično-rešetkasta i 13 drvenih stubova, kao i šest 10kV rastavljača, preko 250 izolatora i oko 650 kilograma Al Fe užeta 35mm. Remontovano je i pet trafostanica, od postojećih 24. U planu je da se na ovom dalekovodu, na kojem su

raspoređena 293 stubna mjesta, do oktobra zamijeni još 40 stubova i šest hiljada metara užeta.

Rok za završetak kompletne dionice je dvije godine, ali u Službi održavanja su optimisti da će se revitalizacija završiti do ljeta 2027. godine. Realizacijom ove investicije znatno će se poboljšati naponske prilike i stabilnost napajanja električnom energijom za veći broj domaćinstava na tom području.

Građevinske radove izvodi firma Ramel – Nikšić, a elektromontažne radove zaposleni u Službi održavanja Regiona 2.

MREŽA NA LINIJI VATRE

Naše ekipe odoljele izazovu

Ljetnji mjeseci iza nas ponovo su donijeli ekstremne vremenske uslove i nezapamćene požare na otvorenom, stavljajući na veliki test stabilnost elektrodistributivne mreže širom Crne Gore. Dok su vatrena stihija i visoke temperature gutale šumske komplekse i ugrožavale naselja, naši timovi na terenu vodili su sopstvenu borbu kako bi sačuvali elektroenergetske objekte i obezbijedili da električna energija stigne do svakog doma.

Vatrena stihija nije birala lokacije. Od primorskih brda u Baru i Herceg Novom, preko kritičnih tačaka u okolini Podgorice i Cetinja, pa sve do nepristupačnih terena Nikšića i sjevernih opština, elektro-mreža je pretrpjela ozbiljne udare. Požari su uništili desetine distributivnih stubova različitih profila, ostavljajući pojedina područja bez napajanja električnom energijom.

Kada su situacije zahtijevale preventivna isključenja radi bezbjednosti vatrogasaca na terenu, koordinacija sa Službom zaštite i spašavanja bila je besprekorna. Ipak, pravi posao počinjao je onda kada se požar lokalizuje.

Naše terenske ekipe su radile u ekstremnim uslovima – na temperaturama preko 40 stepeni, okružene gustim dimom i često na nepristupačnim terenima. Sanacije kvarova i zamjene izgorjelih stubova trajale su satima. Gdje god je to bilo tehnički izvodljivo, obezbjeđivani su alternativni pravci napajanja kako bi korisnici što manje osjetili posledice ove prirodne nepogode.

Ova sezona je još jednom pokazala koliko je važna stalna modernizacija i jačanje mreže. Hvala svim kolegama na terenu, dispečerima i inženjerima koji

su pokazali izuzetnu hrabrost, profesionalizam i solidarnost. Oni su dokaz da naša snaga leži u ljudima.

CEDIS NA 15. CIRED-U NA KOPAONIKU

Regionalna sinergija i pametne mreže trasiraju put energetske tranzicije

Jubilarno 15. Savjetovanje NK CIRED Srbije, održano na Kopaoniku od 21. do 25. septembra ove godine, okupilo je više od 700 vodećih stručnjaka, profesora i inženjera, kao i preko 50 renomiranih kompanija iz oblasti elektroenergetike.

A kao jedan od tradicionalnih pokrovitelja i ključnih učesnika ovog prestižnog skupa, Crnogorski elektrodistributivni sistem iskoristio je ovu platformu da predstavi svoje razvojne projekte i pošalje jasne poruke o budućnosti distributivnog sektora.

Otvorajući savetovanje, predsjednik SNK CIRED dr **Zoran Simendić** istakao je da stabilnost i pouzdanost snabdijevanja električnom energijom u budućnosti direktno zavise od brzine i efikasnosti implementacije novih tehnologija. Energetska tranzicija napreduje krupnim koracima – na mrežu se priključuje sve veći broj električnih vozila, a kao novi ključni elementi sistema pojavljuju se i skladišta električne energije, što pred elektrodistributivne sisteme postavlja ozbiljne zadatke.

“Dok masovni prelazak na OIE direktno smanjuje karbonski otisak, drugi, podjednako važan imperativ jeste očuvanje visoke energetske efikasnosti same mreže. Trenutni izazovi

zahtijevaju hitna i ozbiljna rješenja struke i nauke kako bi se jasno definisali budući pravci razvoja energetskog sektora. Veliki broj stručnih radova na ovogodišnjem savjetovanju bavi se upravo ovim operativnim problemima i praktičnim rješenjima za upravljanje naprednim mrežama” – istakao je Simendić uputivši posebnu zahvalnost sponzorima i poslovnim partnerima, među kojima je i CEDIS, kao ključnom osloncu u realizaciji velikih investicionih projekata i tehnoloških inovacija koje će transformisati elektrodistributivnu mrežu u održiv sistem budućnosti.

U ime CEDIS-a, kao generalnog pokrovitelja Savjetovanja, učesnike je pozdravio generalni direktor, **Vladimir Čadenović**,

Vladimir Čadenović

istakavši da je Savjetovanje sjajna prilika za razmjenu iskustava, dijeljenje primjera iz prakse i vođenje otvorenih razgovora koji mogu unaprijediti sigurnost, pouzdanost i efikasnost naših mreža.

„Svjedoci smo da se energetski sektor nalazi u središtu najveće i najbrže transformacije u svojoj istoriji. Masovna integracija obnovljivih izvora energije i prelazak sa pasivne mreže na dinamične Smart Grid sisteme pred nas postavljaju ogroman tehnički pritisak, ali i istorijsku šansu.

U CEDIS-u na ove izazove odgovaramo proaktivno. Naša vizija je jasna: potpuna transformacija mreže u

napredan i automatizovan sistem. Implementacijom savremenog SCADA/ADMS sistema obezbjeđujemo upravljanje u realnom vremenu, dok kroz širenje AMM projekta pametnih brojala učvršćujemo poziciju jednog od lidera u regionu. Paralelno sa tim, sprovodimo intenzivnu revitalizaciju srednjenaponske i niskonaponske mreže” – istakao je Čadenović i dodao:

“Međutim, niko kroz ovaj proces ne može proći sam. Granice u energetici odavno ne postoje na geografskim kartama. Izazovi CEDIS-a identični su onima sa kojima se suočavaju kolege u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji i širom regiona. Zato je regionalna saradnja i uvezivanje naših inženjera jedini siguran put ka stabilnoj i modernoj mreži. Upravo u toj sinergiji leži najveća vrijednost CIRED-a”

Učesnike je pozdravio i poželio im uspješan rad i predsjednik NK Cired Crna Gora, dr **Goran Kovačević**.

CEDIS je i dobitnik priznanja CIRED Srbija za pokroviteljstvo i podršku 15. savjetovanju, koje predstavlja potvrdu posvećenosti naše kompanije razvoju energetskog sektora, razmjeni stručnih znanja i podršci inicijativama koje doprinose modernizaciji i unapređenju elektroenergetskih sistema.

Nagradu, koju je uručio dr Zoran Simendić, u ime CEDIS-a primio je generalni direktor Vladimir Čadenović.

Ključne teme u šest studijskih komiteta

U fokusu ovogodišnjih panela i stručnih diskusija bili su proces digitalizacije, masovna ugradnja pametnih brojala (Smart Grid), integracija obnovljivih izvora energije, sa posebnim osvrtom na sve veći broj kupaca-proizvođača

(proizjuma), kao i razvoj infrastrukture za električna vozila. Stručni dio programa obuhvatio je izlaganje preko 90 odabranih naučno-stručnih radova raspoređenih u šest studijskih komiteta.

Paralelno sa predavanjima, otvorena je i velika izložba elektroenergetske opreme na kojoj je više od 50 domaćih i regionalnih kompanija prikazalo najsavremenija hardverska i softverska rešenja za automatizaciju sistema.

Elektrodistributivna mreža ključni izazov energetske tranzicije

Problem energetske tranzicije danas nije u nedostatku novih tehnologija, već u elektrodistributivnim mrežama koje su postale glavno usko grlo. Iako je tehnologija pobijedila i postala široko dostupna, njena implementacija na terenu kasni, što stvara ozbiljan jaz između proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora i mogućnosti mreže da tu energiju bezbjedno prihvati.

Na ovu temu detaljno se razgovaralo u okviru prezentacije kompanije Siemens na stručnom panelu „Budućnost elektroenergetskih sistema – inovacije, digitalizacija i uloga Simensa”. Jedan od panelista bio je **Vladimir Ivanović**, savjetnik generalnog direktora CEDIS-a, koji je o ovom globalnom problemu govorio kroz prizmu crnogorskog elektrodistributivnog sistema. Odgovarajući na ključno pitanje da li je za održavanje pouzdanosti napajanja u kritičnim periodima i na zahtjevnim teritorijama važnija pouzdana oprema ili dobra tehnička podrška, Ivanović je naglasio da između ta dva faktora mora postojati savršen balans. Kvalitetna oprema je temelj svakog

Vladimir Ivanović

stabilnog distributivnog sistema, što potvrđuje primjer trafostanice TS 35/10 kV „Rade Končar” u Baru. Ova trafostanica je važila za jednu od najlošijih u sistemu, ali je kompletno rekonstruisana uoči same sezone, a tamo gdje se investicija realizuje na vrijeme, sistem odgovara stabilnošću.

S druge strane, tehnologija ne može funkcionisati sama. Svaka oprema ima svoj vijek trajanja koji drastično opada ako se ne sprovede pravovremeno održavanje, monitoring i praćenje stanja. Za to su neophodni ljudski kapaciteti koji moraju da „zasuče rukave”, vode poslove na terenu i adekvatno reaguju.

“Crna Gora predstavlja izuzetno specifičan i izazovan elektroenergetski sistem zbog izraženih ljetnjih turističkih sezona. Turisti i korisnici sa pravom zahtijevaju besprekorno napajanje, ali distributivna mreža trpi ekstremne sezonske pritiske. Podaci pokazuju da je potrošnja električne energije u junu, julu i avgustu porasla za preko 40 odsto u posljednjih 10 godina. Izgradnja nove infrastrukture ne može da prati ovako brz porast potrošnje, primarno zbog izuzetno otežane realizacije investicija uslovljene dugotrajnim rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa –

istakao je Ivanović i dodao: Uslijed pomenutih problema, veliki broj ključnih objekata radi na ivici kapaciteta, a u pojedinim vršnim periodima preko 100 trafostanica bude opterećeno iznad 100 odsto svojih mogućnosti. Tokom proteklih sezona to je dovelo do teških havarija pojedinih manjih trafostanica i opravdanog revolta korisnika. Drastičan primjer je zabilježen u Ulcinju, gdje trafostanica instalisane snage 1.000 kVA van sezone radi pod opterećenjem od svega 250 kVA, dok je u jeku sezone opterećenje skočilo na kritičnih 1.250 kVA.

Ivanović je apostrofirao i problem nelegalne gradnje na primorju, koja narušava stabilnost sistema kroz nekontrolisano opterećivanje mreže, a radovi se nastavljaju čak i tokom ljetnje sezone, što donosi konstantan rizik od kidanja podzemnih kablova. Saobraćajne gužve usporavaju izlazak na teren i otklanjanje kvara, a zbog opšte preopterećenosti resursa, gubi se mogućnost „manevrisanja” – odnosno prebacivanja opterećenja sa preopterećenog na alternativni energetska vod, jer su svi vodovi već dosta opterećeni. To troši dragocjeno vrijeme i direktno utiče na SAIDI i SAIFI indikatore kojima se mjeri efikasnost i pouzdanost mreže.

Kako bi se prevazišli navedeni problemi, CEDIS intenzivno radi na implementaciji naprednog SCADA sistema za daljinsko upravljanje, oslanjajući se na kadar mladih i stručnih inženjera koji su spremni da iznesu procese automatizacije i digitalizacije mreže.

Odgovor naših inženjera na istorijske izazove mreže

Da CEDIS ne govori samo o teoriji, već da naši stručnjaci aktivno

kreiraju tehnička i regulatorna rješenja za elektroenergetsku tranziciju, potvrdilo je pet stručnih radova koje su naši inženjeri uspješno prezentovali tokom ovogodišnjeg savjetovanja.

“Regulatorni okvir kvaliteta isporuke električne energije u Crnoj Gori i EU: standardi, podzakonski akti i izazovi za potrošače i kupce-proizvođače” – Miljana Mladenović, Dražen Jovanović, Vaso Zeković, Iva Vujović

Kvalitet isporuke električne energije predstavlja ključni element pouzdanog funkcionisanja distributivnih sistema, posebno u kontekstu sve većeg udjela distribuiranih izvora i aktivnih korisnika mreže. Ovaj rad daje pregled relevantne domaće i evropske regulative koja definiše parametre kvaliteta napona, kontinuitet snabdijevanja i obaveze operatora distributivnog sistema. Poseban fokus stavljen je na standard EN 50160, kao i na crnogorske podzakonske akte koji operacionalizuju zahtjeve u pogledu kvaliteta isporuke, uključujući metodologije, pravilnike i tehničke uslove.

Rad obuhvata detaljna objašnjenja ključnih standardizovanih

parametara kvaliteta (naponske devijacije, harmonici, flikeri, nesimetrija, prekidi), uz analizu njihove primjene u realnim uslovima distributivne mreže. Prikazani su primjeri tipičnih problema kod različitih kategorija potrošača, od klasičnih rezidencijalnih korisnika do industrijskih pogona, kao i specifični izazovi koje uvode kupci-proizvođači, uključujući povratne tokove snage, lokalne prenapone i povećanu osjetljivost na harmonike. Kroz studije slučaja i praktične primjere, u radu su identifikovani najčešći uzroci odstupanja od propisanog kvaliteta, kao i ograničenja postojećeg regulatornog okvira u pogledu nadzora, mjerenja i odgovornosti. Na kraju, diskutuje se o potrebnim unapređenjima regulative i tehničkih standarda kako bi se omogućila veća integracija distribuiranih izvora i osigurao stabilan rad mreže u uslovima energetske tranzicije.

“Zajednički otpornik za uzemljenje neutralne tačke za energetske transformatore koji napajaju odvojene distributivne mreže” – Uroš Ognjenović, Andrija Vujović, Ivan Mumin, Mihailo Nikolić

U ranim fazama razvoja distributivne mreže, trafostanica može biti opremljena sa dva energetska transformatora, a samo jednim otpornikom za uzemljenje neutralne tačke. U takvim konfiguracijama, jedan transformator napaja kablovsku mrežu, dok drugi napaja nadzemnu mrežu. Kako se mreža razvija, porast struje zemljospoja u nadzemnoj mreži nameće pitanje da li je potrebno ugraditi dodatni otpornik za uzemljenje neutralne tačke ili oba transformatora mogu bezbjedno nastaviti rad sa zajedničkim otpornikom za uzemljenje neutralne tačke. U radu se analizira opravdanost upotrebe zajedničkog otpornika

za uzemljenje neutralne tačke za dva transformatora koji napajaju odvojene distributivne mreže. Analiza je sprovedena sa aspekta koordinacije relejne zaštite, bezbjednosti i ekonomskih efekata.

“Pravila o pružanju nefrekvencijskih usluga u distributivnom sistemu električne energije u Crnoj Gori – regulatorni okvir i mogućnosti praktične primjene” – Aleksandar Iković, Andrija Vujović, Mihailo Nikolić

Savremeni razvoj distributivnih elektroenergetskih sistema, uz rast udjela distribuiranih izvora energije i aktivnih korisnika, zahtijeva uvođenje novih mehanizama za obezbjeđenje pouzdanog i kvalitetnog rada mreže. U tom kontekstu, u radu se razmatraju Pravila o pružanju nefrekvencijskih usluga u distributivnom sistemu

električne energije u Crnoj Gori, koja su u fazi pripreme i čije se skoro usvajanje očekuje. Cilj rada je da se pruži pregled osnovnih rješenja predviđenih Pravilima, sa posebnim osvrtom na mogućnosti njihove praktične primjene u distributivnoj mreži. Rad analizira potencijalne pružaoce nefrekvencijskih usluga, uključujući proizvođače iz obnovljivih izvora energije, sisteme za skladištenje energije, aktivne potrošače i agregatore, kao i ekonomske aspekte njihovog učešća.

Zaključci rada imaju za cilj da doprinesu razumijevanju uloge nefrekvencijskih usluga u budućem razvoju distributivnog sistema Crne Gore i da ukažu na potencijalne koristi i izazove njihove implementacije.

“Očekivani uticaj e-mobilnosti na distributivnu mrežu 2030. godine” – Miroslav Stanišić, Dušan Boričić, Bojan Popović

Iako se sama elektromobilnost razvija još od 19. vijeka i njeni doskorašnji rezultati razvoja nijesu ukazivali da može doći do naglog porasta broja električnih vozila, skorašnja dešavanja u transformaciji drumskog saobraćaja i težnje za smanjenjem ugljeničnog otiska, ukazuju da se taj trend mijenja. Sami porast upotrebe električnih vozila nesumnjivo dovodi i do transformacije u potrošnji energenata, pa će se upotreba fosilnih goriva smanjivati na korist povećanja potrošnje električne energije (pod uslovom da proizvodnja nije iz termoelektrana). Upravo zbog toga je bitno i neophodno pomno pratiti razvoj i sa stanovišta elektroenergetskog sektora i prilagođavati postojeću infrastrukturu, ali i tražiti modalitet razvoja novih sistema punjenja električnih vozila.

Projekcije „priliva” električnih vozila za naredni petogodišnji period na naše tržište se mogu definisati matematičkim modelom u odnosu na prethodni petogodišnji period porasta broja registrovanih električnih vozila. Na osnovu očekivanog broja električnih vozila 2030. godine, odnosa broja električnih vozila u komercijalne svrhe i za domaćinstva i trenutno poznatih modela načina punjenja, u radu je definisano očekivano opterećenje na distributivnu mrežu 2030. godine.

S obzirom da je zapaženiji razvoj elektromobilnosti skorašnjeg datuma i da taj uticaj na elektronenergetsku mrežu još uvijek nije značajnijeg karaktera, rad se bavio analizom do sada dostupnih podataka o navikama korisnika električnih vozila, o načinu i mjestu punjenja vozila za sopstvene potrebe. S obzirom da sve navedeno obavezno mora biti utemeljeno u valjanoj regulativi, urađen je osvrt i na tu sferu ukupnog razvoja e-mobilnosti.

Posebna pažnja je posvećena stepenu razvoja propisa u regionu sa uporednom praksom u državama regiona, koje su na putu razvoja e-mobilnosti dostigle različite stepene.

“Optimizacija nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži Crne Gore – energetske i ekonomski pokazatelji” – Jovana Maljković, Stevan Živković, Andrija Vujović (R6-05)

Efikasno upravljanje gubicima električne energije u distributivnoj mreži zasniva se kako na kontinuiranom smanjenju njihovog nivoa, tako i na načinu na koji se električna energija za njihovo pokrivanje planira, nabavlja i vrednuje u regulatornom okviru. U uslovima povećane volatilnosti veleprodajnih cijena električne energije, odluke o nabavci postaju jednako značajne kao i tehničke mjere usmjerene na smanjenje gubitaka.

Jovana Maljković

U radu se razmatra problem nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži Crne Gore

kao optimizacioni zadatak koji povezuje energetske i ekonomske pokazatelje. Analizira se međuzavisnost između količine gubitaka, dinamike potrošnje, strukture tržišnih cijena i regulatorno priznatih troškova. Poseban fokus stavljen je na uticaj vremenskog aspekta nabavke i izbora tržišnih instrumenata na konačne troškove, kao i na osjetljivost sistema na promjene cijena električne energije. Kroz uporednu analizu različitih scenarija nabavke ukazuje se da optimizacija procesa nabavke, u kombinaciji sa mjerama za smanjenje gubitaka, može ostvariti značajne ekonomske efekte u poslovanju operatora distributivnog sistema.

Učešće na ovogodišnjem CIRED-u još jednom je pokazalo da naši inženjeri aktivno i proaktivno učestvuju u kreiranju nove energetske mape našeg regiona.

RASPISAN KONKURS „ENERGIJA PODVUČENO ZELENO“

Podrška za zelene ideje

Crnogorski elektro-distributivni sistem, u saradnji sa Zavodom za školstvo Crne Gore, zvanično je raspisao konkurs za projekte iz oblasti zaštite životne sredine pod nazivom „Energija podvučeno zeleno“.

Ovaj tradicionalni projekat, namijenjen obrazovno-vaspitnim ustanovama koje implementiraju međunarodni program „Eko-škole“ ili pilotiraju u njemu, ima za cilj podizanje svijesti učenika, nastavnika i lokalne zajednice o važnosti očuvanja prirode, energetske efikasnosti i održivog razvoja.

Škole mogu aplicirati sa jednim projektom u nekoj od sljedećih oblasti: energija, zaštita životne

sredine, biodiverzitet, školsko dvorište, otpad i klimatske promjene.

Ukupan nagradni fond, koji obezbjeđuje CEDIS, iznosi 15 hiljada eura, a maksimalan iznos po projektu je tri hiljade eura.

Rok za prijavu je 20. oktobar 2026. godine, objava rezultata do 23. novembra, a rok za realizaciju kraj nastavne 2026/2027. godine.

Prijave sa pratećom dokumentacijom se dostavljaju elektronskim putem na e-mail pr@cedis.me ili poštom na adresu kompanije (Ulica Ivana Milutinovića br. 12, Podgorica) sa naznakom „Za konkurs ‘Energija podvučeno zeleno’“.

Kroz podršku ovim projektima, Crnogorski elektro-distributivni sistem još jednom potvrđuje svoju društvenu odgovornost, pomažući najmlađima da aktivno učestvuju u rješavanju ekoloških izazova i stvore opipljive, pozitivne promjene u svom okruženju.

Ponosni smo što investiramo u zeleniju budućnost Crne Gore.

INTERVJU: MR DUŠAN VUKOTIĆ – DIREKCIJA ZA UPRAVLJANJE ODS – ELEKTRODISTRIBUCIJA SRBIJE

Savremena mreža zahtijeva automatizaciju i brze investicije

Energetska tranzicija, ekspanzija obnovljivih izvora energije i nezaustavljivi talas e-mobilnosti iz korijena mijenjaju elektroenergetski sektor. Tradicionalni sistemi postaju dinamične, dvosmjerne mreže kojima se više ne može upravljati na konvencionalan način. Na marginama jubilarnog 15. Savjetovanja o elektro-distributivnim mrežama CIRED na Kopaoniku, o ovim izazovima razgovaramo sa mr **Dušanom Vukotićem**, vodećim stručnjakom u Direkciji za upravljanje ODS Elektro-distribucije Srbije i predsjednikom Stručno-tehničkog komiteta 3 (STK 3) – Zaštita i upravljanje.

Često čujemo da je mreža najveće „usko grlo“ energetske tranzicije. Kako ta tranzicija u praksi mijenja samu filozofiju planiranja i upravljanja distributivnim sistemom?

Svjedoci smo da u posljednjoj deceniji intenzivno dolazi do integracije novih izvora i korisnika na distributivnu mrežu. Samim tim, promijenile su se karakteristike i korisnika i mreže. Distributivna mreža se ne može generalizovati kao „usko grlo“, jer je ona izvorno projektovana za potpuno drugačiji način rada. Kada upotrijebimo taj izraz, prije svega mislimo na trenutni kapacitet mreže i sposobnost da prihvati nove korisnike, a naročito proizvođače iz obnovljivih izvora energije (OIE).

Izvršene analize pokazuju da „uska grla“ u nekim djelovima sistema ipak postoje, ali da se to ne može generalizovati na cijelu mrežu. U sredinama gdje su ona identifikovana, neophodno je poboljšati kapacitet distributivne mreže kroz pojačanje propusne moći, kako bismo u vrlo kratkom roku odgovorili velikim

zahtjevima za priključenje novih korisnika.

Svjedoci smo buma solarnih elektrana i u Crnoj Gori i u Srbiji. Više nismo samo distributeri, već mreža postaje „dvosmjerna ulica“ zbog kupaca-proizvođača.

Koje su glavne preporuke CIRED-a – kako da zaštitimo našu opremu i održimo stabilan napon kod korisnika pod ovim novim pritiskom?

Sve veći broj kupaca-proizvođača (prosumera) koji se priključuju na distributivnu mrežu je svakako pozitivan trend, a situacija u Srbiji i Crnoj Gori je praktično identična. U Srbiji je taj broj prešao 8.500 kupaca-proizvođača, sa ukupnom instalisanom snagom od 161 MW, dok su projekcije da do kraja godine dostignemo blizu 200 MW.

Elektro-distribucija Srbije je u saradnji sa Elektrotehničkim fakultetom u Beogradu, a uz finansijsku podršku njemačke organizacije GIZ, izradila opsežnu Studiju integracije kupaca-

proizvođača u distributivnu mrežu Republike Srbije. Ova studija je jasno trasirala dalji pravac razvoja i definisala ukupan kapacitet mreže za prihvatanje novih prosumera, a da se pritom ne ugrozi pouzdanost i sigurno napajanje ostalih korisnika.

Analizirali smo tri karakteristična tipa mreže: gradska, prigradska i ruralna područja. Glavne zaključke ove temeljne analize prezentovali smo na upravo završenom savjetovanju CIRED SRBIJA. Fokus istraživanja bio

je na utvrđivanju granice pri kojoj gubici u mreži rastu usljed intenzivnog priključenja, kao i pojave kontra-tokova električne energije u srednjenaponsku mrežu. Kroz opsežne simulacije identifikovali smo sva kritična stanja koja mogu ugroziti naponske prilike. Pokazano je da u gradskim sredinama nema problema sa predstojećom integracijom, dok se takav zaključak ne može preslikati na mreže u ruralnim sredinama, koje zahtijevaju dodatni oprez i ulaganja.

CIREĐ na Kopaoniku uvijek donosi najnovija tehnološka rješenja. Sta je ove godine u fokusu kada je riječ o optimizaciji i modernizaciji mreže?

U okviru održanog savjetovanja imali smo veliki izložbeni dio gdje su proizvođači prikazali najsavremenija rješenja. Izdvojio bih dva tehnološka pomaka koja su privukla najveću pažnju:

1. Potpuna digitalizacija napojnih transformatorskih stanica 110/x kV: Predstavljeno je jedinstveno rješenje procesne sabirnice (Process bus) sa centralizovanim sistemom zaštite i upravljanja na nivou trafostanice. Ovaj koncept iz korijena mijenja dosadašnji pristup. Sistem je realizovan preko dva redundantna centralna računara, što omogućava da se postojeći glomazni ormari zaštite i upravljanja i mikroprocesorski uređaji po ćelijama značajno supstituišu. To je ogroman korak ka potpunoj digitalizaciji. Naravno, tehnologija donosi rješenja, ali operatori sistema (ODS) moraju biti kadrovski

i stručno osposobljeni da ih prihvate u svakodnevnoj praksi.

2. Primjena automatske regulacije napona u distributivnim transformatorskim stanicama srednjeg napona na niski napon: Ova rješenja se uveliko primjenjuju u Evropi i svijetu. Ona u značajnoj mjeri poboljšavaju naponske prilike i automatski povećavaju kapacitet niskonaponske mreže. To omogućava priključenje znatno većeg broja kupaca-proizvođača i, što je najvažnije za operatore, odlaže potrebu za skupim i hitnim investicijama u fizičko pojačanje niskonaponske mreže.

Uvođenje daljinskog upravljanja je ogroman korak. Iz Vašeg bogatog iskustva u EDS-u, koliko SCADA sistem u praksi mijenja brzinu otklanjanja kvarova, posebno u specifičnim uslovima poput urbanih zona ili saobraćajnih gužvi na terenu?

Daljinski nadzor i upravljanje nad elektroenergetskim objektima danas su rasprostranjeni na svim naponskim nivoima, što je

direktna posljedica intenzivne digitalizacije distributivne mreže. Koncepti upravljanja su se svakako promijenili. Danas već primjenjujemo napredna rješenja automatizacije srednjenaponske mreže koja se baziraju na takozvanim „Self-Healing“ (samoizlječivim) rješenjima.

Ona omogućavaju da se na ključnim djelovima mreže, u izuzetno kratkom periodu – od nekoliko sekundi do nekoliko desetina sekundi – automatski izvrši rekonfiguracija i izolacija kvara, te ponovo uspostavi napajanje krajnjim korisnicima koji su bili pogođeni prekidom.

U narednom periodu sigurno ćemo povećavati stepen i obuhvat automatizacije srednjenaponske mreže kako bi se kvarovi rješavali u najkraćem mogućem roku. Pored toga, neophodno je postojeće SCADA sisteme dodatno unaprijediti uvođenjem najsavremenijih ADMS rješenja (naprednih sistema za upravljanje distribucijom). Visok stepen digitalizacije, širenje telekomunikacione infrastrukture

unutar sistema, kao i tehnička rješenja u objektima, omogućili su ekstremno brz prenos podataka. Brzina reagovanja automatizovanih sistema koja se mjeri u sekundama direktno smanjuje ključne indikatore pouzdanosti – SAIDI i SAIFI, što je glavni cilj svakog modernog distributivnog preduzeća.

Šta realizacija koncepta „pametne mreže“ (Smart Grid) konkretno znači za prosječnog građanina?

Digitalizacija distributivne mreže je sama okosnica koncepta „pametnih mreža“ (Smart Grids). Ovaj koncept konstantno evoluiira uporedo sa svakodnevnim tehnološkim razvojem – i tu svakako nije kraj njegovom napretku. Neka nova rješenja su već na horizontu. Tu se misli na potpunu digitalizaciju visokonaponskih objekata, koja dalje vode ka potpuno digitalizovanoj elektrodistributivnoj mreži na nižim naponskim nivoima. Tehnička rešenja u vezi integrisanog sistema zaštite i upravljanja sa funkcijama automatizacije sa jedne strane i sistem za daljinsko očitavanje brojila sa druge strane, čine ciljni koncept napredne distributivne mreža kome svi operatori distributivnog sistema teže.

Za prosječnog građanina to donosi, prije svega, daleko stabilnije naponske prilike, drastično manje prekida u napajanju, kao i mogućnost da lakše i efikasnije integriše sopstvene kapacitete, poput solarnih panela na krovovima domaćinstava. Benefiti svih rekonstruisanih i tehnološki unapređenih objekata distributivnog sistema već su vidljivi.

Koliko je sinergija i saradnja operatera sistema u regionu bitna za kreiranje zajedničkih odgovora na energetske izazove?

Na osnovu razgovora i razmjene iskustava sa kolegama iz regiona, možemo nedvosmisleno reći da su nam problemi identični, kao i tehnička rješenja za kojima tragamo. U tom smislu, važno je da se uspostavi i održi regionalna sinergija između operatera sistema.

Mi već imamo aktivan vid saradnje kroz projekat Zapadnog Balkana, koji obuhvata šest zemalja u okviru programa dekarbonizacije energetskog sektora, a koji finansira njemački GIZ. Osim direktnog uvida u najbolju evropsku praksu, imamo i mogućnost da međusobno razmjenjujemo iskustva na neposredan način. To je izuzetno važno jer značajno skraćuje vrijeme potrebno za primjenu novih tehnoloških rješenja, a sa druge strane omogućava da u velikoj mjeri međusobno usaglasimo tehničku regulativu.

Ovaj vid saradnje se primarno odnosi na definisanje tehničkog okvira, ali je intenzivno prisutan i rad na definisanju regulatornog okvira, što je takođe od velike važnosti za stabilnost sistema.

Kada na kraju ovog 15. Savjetovanja podvućete crtu pod sve prezentovane radove i panele, koja je ključna poruka koju elektrodistributivna struka šalje menadžmentu kompanija poput CEDIS-a i EDS-a – u kom pravcu moramo najbrže investirati do kraja ove decenije?

Izuzetno smo zadovoljni kako je proteklo ovogodišnje Savjetovanje, jer je šira stručna javnost imala priliku da se detaljno upozna sa velikim brojem stručnih radova i najnovijim tehnologijama u okviru tehničke izložbe. Pred distributivnom mrežom su istorijski izazovi u vidu drastičnog povećanja kapaciteta za priključenje novih proizvođača iz obnovljivih izvora, sistema za skladištenje energije i aktivnih kupaca. Donijete su jasne preporuke i smjernice, ali ključna poruka je da su za njihovu realizaciju neophodne velike investicije, što u ovom trenutku svim operatorima sistema predstavlja ozbiljan izazov.

Pravci razvoja distributivne mreže jasno diktiraju investicije po naponskim nivoima. Normalan slijed investicionih pravaca vezan je za povećanje obima opremljenosti srednjenaponske mreže, koja s pravom predstavlja okosnicu i „kičmu“ cijelog distributivnog sistema. Međutim, paralelno s tim, neophodno je pokrenuti i znatno veća ulaganja u niskonaponsku mrežu – prije svega u njeno eksploataciono poboljšanje i opservabilnost (mogućnost praćenja i nadzora).

Niskonaponska mreža je najstarija i najduža distributivna mreža, pa je operatorima sistema trenutno najveći izazov, jer započeti proces digitalizacije najteže i najsporije dopire do njenih krajnjih korisnika. Trenutna rješenja i investicije su primarno fokusirani na izvorne i napojne transformatorske stanice. Ipak, postavljeni kratkoročni cilj ostaje jasan: hitno povećanje kapaciteta i upravljivosti srednjenaponske mreže, jer ona trenutno trpi najveći pritisak zbog prihvatanja novih korisnika.

RADIONICA „NACIONALNI OKVIR POLITIKE ZA INFRASTRUKTURU ZA ALTERNATIVNA GORIVA“

CEDIS ključni preduslov za realizaciju plana elektrifikacije saobraćaja u Crnoj Gori

Predstavnici Crnogorskog elektrodistributivnog sistema učestvovali su na radionici posvećenoj Nacionalnom okviru politike (NPF) za infrastrukturu za alternativna goriva, koja je održana 16. septembra ove godine u Evropskoj kući u Podgorici. Događaj je okupio predstavnike relevantnih institucija, privrede, međunarodnih organizacija i drugih zainteresovanih strana sa ciljem predavljanja ovog strateškog okvira i pokretanja zajedničke diskusije o budućem razvoju tržišta alternativnih goriva u Crnoj Gori.

Na panelu pod nazivom „Realizacija infrastrukture za alternativna goriva i saradnja između sektora saobraćaja i energetike“, CEDIS je predstavljao šef Službe za ICT, **Predrag Raković**. Tom prilikom, Raković je istakao nezamjenljivu ulogu CEDIS-a kao nosioca elektroenergetske infrastrukture u državi, naglasivši da kao operator distributivnog sistema, kompanija jedina može fizički omogućiti da se plan elektrifikacije saobraćaja pretoči u realnost.

„Bez stabilne i razvijene elektrodistributivne mreže, postavljanje punionica bilo gde u državi jednostavno nije moguće. CEDIS je u ovom procesu preduslov, a ne prepreka. Ipak, brzina usklađivanja Crne Gore

Predrag Raković

sa evropskim standardima direktno će zavisi od toga koliko brzo uspijemo da zatvorimo jaz između tehnološke modernizacije mreže i zakonskog okvira koji je prati“, poručio je Raković.

Tokom izlaganja, Raković je mapirao pet ključnih izazova sa kojima se CEDIS suočava u bliskoj budućnosti na putu ka e-mobilnosti.

Prvi izazov je **kapacitet mreže**. Naime, mnoge kritične lokacije nalaze se duž glavnih saobraćajnih koridora. Biće neophodna zamjena postojećih trafostanica i značajna ulaganja u pojačanje srednjenaponske i niskonaponske mreže kako bi se omogućio prihvrat ultrabrzih punjača.

Drugi izazov je **digitalna transformacija**. Iako je u toku

je uvođenje naprednog SCADA/ADMS sistema, podržanog kreditom EBRD-a od 35 miliona eura, kao i zamjena brojila kroz AMM projekat, dok se ovi kapitalni projekti u potpunosti ne realizuju, mogućnosti za dinamičko upravljanje opterećenjem koje donose punionice ostaju ograničene.

Ograničavajuća je i **pravna praznina**, s obzirom da Crna Gora još uvijek nema poseban zakon o infrastrukturi za alternativna goriva koji je usklađen sa evropskim AFIR standardima. Zbog toga CEDIS trenutno funkcioniše bez jasnog regulatornog okvira koji bi definisao prioritete priključenja punionica, rokove i tarife.

Takođe i **neravnomjeran razvoj**, s obzirom da je trenutna infrastruktura dominantno

koncentrisana na jugu zemlje, dok sjeverni i centralni dijelovi zaostaju. Ovo zahtijeva hitno i usklađeno planiranje investicija na nacionalnom nivou.

Posljednji, ali ne i manje značajan izazov je **sajber bezbjednost**. Svaka nova punionica predstavlja

novu krajnju tačku na elektroenergetskoj mreži. Zbog toga proces digitalizacije mora teći paralelno sa rigoroznim jačanjem zaštite IT i OT sistema.

Radionica je organizovana u sklopu projekta koji finansira Evropska unija pod nazivom

„Tehnička pomoć za jačanje kapaciteta i unapređenje usklađenosti zakonodavstva, učinka i efikasnosti u sektoru saobraćaja u Crnoj Gori“, a realizovana je u bliskoj saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i Ministarstvom energetike i rudarstva Crne Gore.

FUDBALSKI TURNIR ZA VETERANE

Ekipa CEDIS-a osvojila bronzu na Zlatiboru

Nаша fudbalska ekipa ostvarila je sportski uspjeh na prestižnom regionalnom turniru „Veteran Friendly Cup“, koji je održan na Zlatiboru u periodu od 2. do 4. oktobra. U konkurenciji od 18 ekipa iz sedam država regiona, tim CEDIS-a osvojio je treće mjesto i donio bronzano odličje u našu kompaniju.

Nашa ekipa, sastavljena dominantno od zaposlenih u CEDIS-u, uz nekoliko spoljnih pojačanja, pokazala je da timski duh, posvećenost i solidarnost koje

njegujemo na radnim mjestima dobro funkcionišu i na sportskom terenu.

CEDIS je odlično startovao u Grupnoj fazi i zauzeo prvo mjesto u grupi, zabilježivši pobjedu protiv ekipe Plamen iz Donjeg Vodičeva (BiH) i remi protiv neugodnog Futoga (Srbija). U četvrtfinalu uslijedila je rutinska pobjeda rezultatom 2:0 protiv ekipe GSP Nezavisnost iz Novog Sada.

Nakon regularnog toka i rezultata 1:1 protiv ekipe Treće poluvrijeme iz Sarajeva (BiH), protivnik je

imao više sportske sreće tokom izvođenja penala. U borbi za 3. mjesto, ekipa ŽSK iz Žablja (Srbija) je savladana ubjedljivim rezultatom 3:1.

„Veteran Friendly Cup“ je još jednom potvrdio da je idealno mjesto za promociju zdravih stilova života, ali i za jačanje regionalnih veza i prijateljstava.

Kao jedini crnogorski učesnik, CEDIS je na Zlatiboru predstavio našu zemlju i kompaniju u najboljem mogućem svijetlu – borbom na terenu i primjerenim, fer-plej ponašanjem van njega

SPORTSKI SUSRETI ZAPOSLENIH – BUDVA 2026.

Tradicija koja spaja

Manifestacija Sportski susreti u organizaciji SOZ-a, SO i Sindikata struke, održana je od 16. do 20. septembra u kompleksu Slovenska plaža u Budvi koji je ponovo postao epicentar pozitivne energije, zdravog takmičarskog duha i nezaboravnog druženja.

I ove godine zaposleni u našoj kompaniji nadmetali su se u brojnim disciplinama na sporskim terenima, dok su slobodno vrijeme između takmičenja iskoristili za druženje i odmor na ovom lijepom dijelu naše obale. Sportski susreti su i ovog puta bili više od takmičenja

Prvog dana Susreta predstavnici sindikalnih organizacija CEDIS-a, koji potpisuju organizaciju ovog velikog događaja, poželjeli su dobrodošlicu kolegicama i kolegama i poručili da ovi susreti nijesu samo prilika za sportska nadmetanja, već dragocjen prostor za jačanje korporativne kulture, obnavljanje starih i stvaranje novih prijateljstava unutar kolektiva. Oni su simbol solidarnosti i tradicija koju sa ponosom čuvamo.

-Ovi susreti su prava slika našeg druženja i kolegijalnosti, što je od izuzetnog značaja za energiju i duh čitave kompanije. Oni su i

prilika za jačanje timskog duha van svakodnevnih poslovnih obaveza. Rezultati su važni, ali ono što ostaje nakon Budve su osmijesi, kolegijalnost i osjećaj pripadnosti jednoj velikoj porodici – poručio je **Bešir Kasjević**, predsjednik Sindikata energetike i član predsjedništva EPS-u iz Brisela.

Igor Mijušković, predsjednik SOZ-a i predsjednik Organizacionog odbora Sportskih susreta, istakao je da je timski rad naša najveća snaga – kako na poslu, tako i na terenu.

-Naša kompanija se pokreće zahvaljujući energiji ljudi koji

u njoj rade. Ovi susreti su savršena prilika da tu energiju preusmjerimo na sportske terene, učvrstimo stara prijateljstva i stvorimo nove zajedničke uspomene. Neka najbolji pobijede, ali van terena svi smo dio istog, pobjedničkog tima - istakao je Mijušković koji je otvorio ovogodišnje susrete.

Mihailo Minić, predsjednik Sindikata struke, kazao je da energija i posvećenost koje zaposleni ulažu u funkcionisanje elektrodistributivnog sistema Crne Gore zaslužuju dane rezervisane za druženje, rekreaciju i zasluženi predah.

-Neka tereni hotelskog kompleksa „Slovenska plaža“ u Budvi ponovo postanu epicentar pozitivne energije, zdravog takmičarskog duha i nezaboravnog druženja na tradicionalnim sportskim susretima naše kompanije. Želim vam mnogo sportskog uspjeha, dobre energije, fer pleja i dobrog druženja – kazao je Minić.

Pobjednički pehar Ekipe 2

Učesnici iz svih cjelina CEDIS-a, podijeljeni u šest ekipa (Ekipa 1 - Nikšić, Žabljak, Pljevlja, Ekipa 2 -Direkcija, Sektor Održavanja, Podgorica, Danilovgrad, Ekipa

3 - Berane, Rožaje, Ekipa 4 - Bar, Budva, Ulcinj, Ekipa 5 - Kotor, Tivat, Herceg Novi, Ekipa 6 - Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac), takmičili su se u 14 disciplina: penjanje na stub, fudbal, basket, odbojka, pikado, streljaštvo, kros, šah, tenis, stoni tenis, plovka, bacanje kamena, triatlon i nadvlačenje konopa.

Pobjednički pehar Ekipe 2

Mada je u prvom planu bilo druženje, jaka motivacija, takmičarski duh i borbenost karakterisali su nadmetanje u svim disciplinama koje su većinom bile atraktivne. Takmičenja su praćena bodrenjem i navijanjem, a sve se odvijalo u granicama fer pleja.

Ekipno najuspješniji bili su takmičari iz Podgorice, Direkcije, Danilovgrada i Sektora za idržavanje, okupljeni u **Ekipo 2**, a nagrada za fer plej zaslužen je pripala **Ekipo 4** (Budva, Bar, Ulcinj)). Pojedinačno najbolji je **Danilo Čabarkapa**, a najuspješnija takmičarka **Nevenka Marković**.

U disciplini po kojoj smo jedinstveni - „penjanje na stub“ prvo mjesto u pojedinačnoj konkurenciji osvojio je **Stefan Bulajić** iz Regiona 1 sa vremenom minut i 58

Najuspješnija takmičarka

sekundi, drugi je bio **Darko Cimbalević**, a treći **Radoje Bujanja**. U generalnom plasmanu prvo mjesto pripalo je **Ekipo 3**. Kao i svake godine ova atraktivna disciplina primamila je brojne posmatrače i navijače

Da je fudbal i dalje „najvažnija sporedna stvar na svijetu“ pokazalo se i ovog puta. Najviše publike, uz penjanje na stub, bilo je prisutno upravo na duelima ekipa u malom fudbalu. U finalu su bili momci koji se skoro svake godine bore za jedan od naslova, a nakon uzbudljive finalne utakmice prvu poziciju zauzela je **Ekipa 2**. Drugo mjesto pripalo je **Ekipo 6**.

Pojedinačno najbolji takmičar

Najbolja u basketu je **Ekipa 2**. Oni su pokazali da su i ove godine u zavidnoj kondiciji i u finalu su savladali takmičare **Ekipe 1B** (Pljevlja, Žabljak). Finale u odbojki odlično su u fer plej atmosferi odigrale **Ekipa 6** i **Ekipa 2** koja je zauzela prvo mjesto.

U takmičenju u krosu, na stazi dugoj 1.000 metara u muškoj i 400 metara u ženskoj konkurenciji, najbrža među damama bila je **Jelena Milatović** iz Ekipe 2, a među muškarcima **Balša Radulović**, takođe iz Ekipe 2.

Veliku pažnju izazvalo je i finale u nadvlačenju konopa, u kojem su titulu superiorno osvojili predstavnici **Ekipe 6**. Oni su bili bolji od kolega iz **Ekipe 1**. U drevnoj igri na 64 crno bijela polja takmičari su se dugo razigravali a na kraju je trijumfovao **Jovan Milović**.

Ukupno najuspješniji takmičar u triatlonu bio je **Danilo Čabarkapa** koji je bio prvi i u bacanju kamena, a najuspješniji u disciplini Plovka su takmičari okupljeni u **Ekipo 1**. Pobjednik u streljaštvu u muškoj konkurenciji je **Petar Bokan** iz Ekipe 4, a najsigurniju ruku na susretima u ženskoj konkurenciji imala je **Nevenka Marković** iz Ekipe 2.

U iscrpnom doigravanju u stonom tenisu pehar za osvojeno prvo mjesto za muškarce otišao je **Ekipo 2A**, a za žene **Ekipo 2**.

Najbolji teniser je **Srđan Boljević** iz Ekipe 5, a najviše pogodaka „u sredinu“ u pikadu u muškoj konkurenciji imao je **Lazar Vukčević** iz Ekipe 2, a u ženskoj **Nevenka Marković** iz Ekipe 2A.

Hvala na fer pleju

Sportske susrete zatvorio je generalni direktor CEDIS-a,

Sa otvaranja Susreta

Vladimir Čađenović, zahvalivši se organizatorima na uloženoj trudu, ali i svim učesnicima na fer pleju tokom učešća na sportskim terenima.

On je naglasio da poslovodstvo predano radi na poboljšanju ekonomsko socijalnog položaja zaposlenih, vodeći računa o interesima i zaposlenih i kompanije.

-U narednom periodu pažljivo ćemo razmotriti zahtjeve koje sindikalne organizacije već duži period ispostavljaju i nadam se da ćemo na njega pozitivno odgovoriti. Morate biti strpljivi, jer je u toku odlučivanje o povećanju zarada na državnom nivou, što je razlog da večeras ne saopštimo tu odluku, ali iskreno ćemo se truditi da imate zarade koje zaslužujete. Moja vrata su vam uvijek otvorena" –poručio je Čađenović.

